

Informacija o poslovanju bank s komentarjem

Podatki do aprila 2025

Junij 2025

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Informacija o poslovanju bank s komentarjem
Podatki do aprila 2024

Številka: junij 2025

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

Upoštevani so podatki, dostopni do 30. aprila 2025, če ni
drugače navedeno.

Gradivo je bilo obravnavano na seji Sveta Banke Slovenije
20. junija 2025.

© Banka Slovenije

ISSN 2820-6312

Besedilo ni lektorirano.

This publication is also available in English.

Kazalo

Povzetek	5
1 Makroekonomsko okolje	8
2 Viri financiranja bank	10
3 Naložbe bank	12
4 Kakovost naložb bank	16
5 Ustvarjanje dohodka bank	19
6 Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank	22
7 Kapitalski trgi in vzajemni skladi	26
8 Poslovanje lizinških družb	28
9 Anketa o bančnih posojilih (BLS)	29
10 Prikaz tveganj in odpornosti	34
11 Priloga	36

Metodološke opombe

V tabelah in slikah so upoštevani podatki bank, ki jih le-te poročajo Banki Slovenije v skladu z Navodilom za izvajanje Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij (poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami – PORFI). Banke so v letu 2020 prešle na nov način izkazovanja obresti od oslabljenega oziroma prilagojenega dela finančnih sredstev zaradi kreditnega tveganja v skladu s pojasnilom Odbora za razlago MSRP (IFRIC) iz marca 2019 in ponazoritvijo tega pojasnila na primeru z dne 22. julija 2019, ki sta dostopna na spletni strani <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/07/ifrs-9-webinarcuring-of-a-credit-impaired-financial-asset/>.

Povzetek

Aktivnost domačega gospodarstva je v prvem četrtletju upadla, kar predstavlja slabše izhodišče za letošnje rast BDP. Zaradi izrazite negotovosti v mednarodnem okolju se postopoma zvišuje tudi ocena splošne ravni tveganj za bančni sistem, medtem ko odpornost bančnega sistema ostaja visoka. Ob nižjih obrestnih merah se krepi kreditiranje gospodinjstev, kreditiranje NFD pa ostaja šibko. Bankam se zaradi nižjih obrestnih mer zmanjšujejo neto obrestni prihodki, medtem ko neto neobrestni prihodki beležijo zmerno rast. Pričakovano zmanjšanje bruto in neto dohodka bank v letošnjem letu se odraža tudi v manjšem dobičku bank pred obdavčitvijo, ki se je do aprila zmanjšal za skoraj petino v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta. Kakovost bančnih naložb ostaja stabilna, z manjšimi poslabšanji v določenih delih portfelja. Kapitalski in likvidnostni položaj bančnega sistema ostajata dobra.

Vloge nebančnega sektorja so se letos do aprila povečale predvsem zaradi priliva vlog gospodinjstev. K skupnemu povečanju vlog gospodinjstev, ki je bilo sicer večje kot lani v enakem obdobju, je negativno prispevala odločitev nekaterih varčevalcev, da del svojih prihrankov v bankah usmerijo v nakup državne obveznice namenjene državljanom. Nasprotno vlogam gospodinjstev so se vloge nefinančnih družb v prvih štirih mesecih letos zmanjšale, kar pa je običajno za ta del leta. Podjetja namreč izplačujejo dividende svojim lastnikom, nekatera poplačujejo posojila, hkrati pa se v pomladanskih mesecih povečajo tudi stroški dela zaradi izplačil regresov zaposlenim za letni dopust. Medletna rast vlog nefinančnih družb se je opazno upočasnila in rahlo zaostaja za evrskim povprečjem. Ob nadaljnjem zmanjševanju depozitnih obrestnih mer so varčevalci precej manj motivirani za vezavo prihrankov, zato se ročnost vlog ni bistveno spremenila. Glavnino vseh vlog tako še naprej predstavljajo vloge na vpogled.

Posojila nebančnemu sektorju so se letos do aprila povečala bolj kot lani, medletno za 7,4 % (v evrskem območju za 2,5 %), in predstavljajo vse večji delež bančnih naložb. Glavni prispevek k rasti so ustvarila gospodinjstva, predvsem zaradi stanovanjskih in potrošniških posojil, medtem ko so posojila nefinančnim družbam (NFD) stagnirala. Pomemben, a enkratni vpliv je imelo tudi kreditiranje ene lizinške družbe septembra lani. Posojila tujcem se po lanskem zmanjševanju znova povečujejo, marca pa je izstopal prispevek posojil državi. V strukturi naložb bank se zmanjšujejo likvidna sredstva, ki jih nadomeščajo donosnejši dolžniški vrednostni papirji, ki jih banke večinoma nameravajo držati do zapadlosti.

Posojila NFD so se v prvih štirih mesecih letos rahlo povečala, a medletno ostala skoraj nespremenjena, z rastjo pod evrskim povprečjem. Negotove razmere in večje zanašanje podjetij na alternativne vire financiranja se odraža v skromni rasti posojil. V večini dejavnosti se posojila niso bistveno povečala, v nekaterih so se celo zmanjšala. V predelovalnih dejavnostih, ki predstavljajo tretjino vseh posojil, so se od leta 2019 povečala za manj kot 20 %, v gradbeništvu in trgovini še manj. Z višjo ravno posojil še naprej izstopajo dejavnosti oskrbe z energenti, vendar se po letu 2022 zmanjšujejo. Glede na velikost družb so se v preteklem letu povečala posojila mikro družbam, medtem ko so pri majhnih, srednjih in velikih družbah stagnirala ali rahlo upadla. Glede na namen so se najbolj povečala posojila za obratna sredstva, medtem ko so se posojila za gradnje zmanjšala. Skupna rast posojil NFD je od konca leta 2019 znašala 11 %.

Gospodinjstva ostajajo ključni dejavnik rasti posojil nebančnemu sektorju. V prvih štirih mesecih leta so se povečala tako stanovanjska kot potrošniška posojila. Posojila gospodinjstvom so se medletno povečala za 6,5 %, kar je precej več kot v evrskem območju (1,7 %). Kreditiranje gospodinjstev je bilo, poleg relativno ugodnih gospodarskih razmer z visoko zaposlenostjo in realno rastjo plač, pomembno povezano tudi z ravno in dinamiko obrestnih mer. Od začetka julija leta 2023, ko veljajo spremenjene makrobonitetne omejitve kreditiranja potrošnikov, se nadaljuje povečano kreditiranje s potrošniškimi posojili, čeprav se je njihova medletna rast letos do aprila zniževala. Skoraj vsa novoodobrena potrošniška posojila so sklenjena s fiksnimi obrestnimi merami, ki so se do aprila letos znižale na 5,9 %, raven precej nižjo od tiste v evrskem območju. Če v Sloveniji ostaja delež stanovanjskih posojil v BDP precej manjši od povprečja evrskega območja, se je delež potrošniških posojil v BDP v zadnjih dveh letih spet povečal in bil podoben tistemu v evrskem območju. Nižje obrestne mere so spodbudile tudi rast stanovanjskih posojil, ki so dosegla najvišji mesečni obseg po letu 2022, z medletno rastjo 5,3 %. Skupno so se posojila gospodinjstvom od decembra 2019 do aprila letos povečala za dobrih 27 %, stanovanjska za 33 %, potrošniška pa za 19 %.

Kakovost bančnih naložb ostaja stabilna, z manjšimi poslabšanji v določenih delih portfelja. Delež nedonosnih izpostavljenosti (NPE) v celotnem portfelju bank se je aprila ohranil pri 1,0 %, pri čemer se je pri NFD povečal na 2,0 %, predvsem zaradi posojil družbam iz dejavnosti proizvodnje kovin znotraj skupine predelovalnih dejavnosti. Povečanje je bilo opazno tudi pri strokovnih, poslovnih in tehničnih storitvah ter pri obrtnikih. Obseg nedonosnih potrošniških posojil se je povečal, a je njihov delež ob hitri rasti obsega potrošniških posojil ostal stabilen, medtem ko se je pri stanovanjskih posojilih zmanjšal.

Struktura portfelja po skupinah kreditnega tveganja ostaja stabilna, z nekaterimi manjšimi spremembami, pokritost z oslabitvami in rezervacijami pa stabilna. Delež S2 se je do aprila zmanjšal na 5,0 %, a ostaja nad povprečjem zadnjih dveh let. Lansko povečanje je izviralo iz NFD, predvsem v predelovalnih dejavnostih pri družbah iz dejavnosti proizvodnje kovin. Delež S2 pri NFD se je do aprila zmanjšal na 8,7 %, a ostaja povečan. Zmanjšanja so bila opazna tudi v trgovini ter strokovnih, poslovnih in tehničnih storitvah. K zmanjšanju S2 na ravni celotnega portfelja so prispevala tudi stanovanjska in potrošniška posojila, čeprav je delež pri slednjih še vedno blizu najvišjih ravni. Pokritost NPE se je do aprila rahlo znižala, a ostaja visoka, pokritost donosnega dela portfelja pa stabilna.

Banke so do aprila zaradi zmanjšanja neto obrestnih prihodkov ustvarile manj neto in bruto dohodka kot lani v enakem obdobju, znižanje pa je bilo ob nižjih obrestnih merah pričakovano. Bruto dohodek v slovenskem bančnem sistemu se je medletno zmanjšal za slabih sedem, neto dohodek pa za petnajst odstotkov. Obenem naj poudarimo, da neto obrestni prihodki pri bankah še vedno dosegajo visoke vrednosti predvsem v primerjavi z leti pred zviševanjem obrestnih mer. Obenem so banke lani in predlani dosegle izrazito nadpovprečne neto obrestne prihodke oz. bruto in neto dohodek. K zmanjšanju neto obrestnih prihodkov so prispevali predvsem cenovni učinki na aktivih. Rast neobrestnih prihodkov je pozitivna, ti so se povečali za slabo desetino. Rast operativnih stroškov bank se je letos izrazito umirila, k čemur je prispeval bazni učinek razmejevanja davka na bilančno vsoto, ki so ga banke prvič upoštevale v januarju 2024. Znižala se je tudi rast stroškov dela.

Dobiček bank pred obdavčitvijo je v prvih štirih mesecih leta za nekoliko manj kot petino zaostajal za lanskim v enakem obdobju. Letošnje zmanjšanje dobička

(- 18,6 %) je predvsem posledica zmanjšanja neto dohodka, nekoliko pa se je povečal tudi obseg neto oslabitev in rezervacij, ki ostaja nizek in je predstavljal manj kot 4 % ustvarjenega bruto dohodka bank. Dobičkonosnost bank na kapital pred obdavčitvijo je do aprila z vrednostjo 13,8 % zaostajala za lansko v enakem obdobju (18,7 %) oziroma tisto v letu 2024 (18,9 %).

Kapitalski položaj slovenskega bančnega sistema ostaja soliden. Količnik skupne kapitalske ustreznosti je konec leta 2024 dosegel 19,8 %, količnik CET1 pa 17,6 %. Ocena za leto 2025 kaže še vedno ugodno gibanje kapitalske ustreznosti na ravni bančnega sistema.

Likvidnost bančnega sistema je ostala dobra, čeprav so se indikatorji likvidnosti nekoliko poslabšali. Zmanjšanje sredstev na računih pri centralni banki je pomembno prispevalo k rahlemu poslabšanju vrednosti količnika likvidnostnega kritja, ki je aprila znašal 313 % in ostal visoko nad minimalno regulatorno zahtevo. To pomeni, da se je na ravni bančnega sistema ohranila visoka sposobnost pokrivanja neto likvidnostnih odливov v kratkoročnem stresnem obdobju. Prav tako so banke ohranile razmeroma visoko sposobnost financiranja obveznosti tudi v daljšem, enoletnem obdobju, čeprav se je količnik neto stabilnega financiranja rahlo poslabšal. Z usmerjanjem sredstev z računov pri centralni banki v nakup dolžniških vrednostnih papirjev se je nadaljevalo spreminjanje strukture likvidnosti v smeri krepitve sekundarne likvidnosti. //

Svetovno gospodarstvo se v letošnjem letu sooča z izrazito negotovostjo v mednarodnem okolju, ki izhaja iz globalnih trgovinskih in geopolitičnih napetosti. ZDA so uvedle carinske ukrepe, na katere so trgovinske partnerice odgovorile s povračilnimi ukrepi. Med pogajanja je bil sprejet 90-dnevni moratorij na uvedbo novih carin med ZDA in njenimi trgovinskimi partnericami za obdobje od aprila do julija 2025. Spremembe predstavljajo negativni šok za rast svetovnega gospodarstva predvsem zaradi nepredvidljivosti, ki otežuje oblikovanje predpostavk, na katerih temeljijo napovedi institucij. Svetovna gospodarska rast (brez evrskega območja) naj bi letos dosegla 3,1 %, se v naslednjem letu upočasnila na 2,9 %, v letu 2027 pa okrepila na 3,2 %.¹ Zadnji napovedi za leti 2025 in 2026 sta od decembrskih nižji za 0,4 odstotne točke. Znižanja odražajo neposredne učinke novih trgovinskih ukrepov ter njihove posredne vplive preko povezanosti v mednarodni trgovini in povečane negotovosti. Zaostrovanje trgovinske vojne in naraščajoča negotovost glede prihodnje trgovinske politike lahko dodatno zmanjšata kratkoročno gospodarsko rast. Hkrati pa oslABLJENE rezerve v fiskalni politiki zmanjšujejo odpornost na morebitne prihodnje pretrse.

Gospodarska aktivnost evrskega območja se je v prvem četrtletju okrepila, ob povečani svetovni trgovinski negotovosti pa naj bi bila v drugem četrtletju skromnejša. BDP je bil glede na prejšnje četrtletje večji za 0,6 %, medletno pa za 1,5 %.² Kazalniki zaupanja z izjemo storitvenih dejavnosti ostajajo v območju krčenja. Kazalnik PMI v storitvenih dejavnostih je maja prešel iz območja rasti v območje krčenja, medtem ko je PMI v predelovalnih dejavnostih ostal v območju krčenja. Sestavljeni kazalnik PMI ostaja v območju rasti. Inflacija (HICP) je v prvem četrtletju in aprila ostala nad ciljno vrednostjo 2 %, maja pa se je znižala na 1,9 %. Umirjanje inflacije naj bi potekalo hitreje od marčevskih pričakovanj. To bo zlasti posledica učinka nižjih cen energentov in apreciacije evra, ki je prevladal nad višjimi cenami prehranskih surovin. Po zadnjih napovedih naj bi rast evrskega BDP letos dosegla 0,9 % oziroma za 0,2 odstotne točke manj glede na decembrsko napoved.³ Znižanje je posledica višjih carin in povečane negotovosti, ki izhaja iz sprememb trgovinske politike ZDA ter nepredvidljivosti končne konfiguracije carin. Kljub izzivom naj bi se rast v evrskem območju leta 2026 povečala na 1,1 %, k čemur bosta prispevala nadaljnja rast potrošnje in okrevanje naložb.⁴

Aktivnost domačega gospodarstva je v prvem četrtletju upadla, kar predstavlja slabše izhodišče za letošnjo rast BDP. Ta se je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zmanjšal za 0,7 %. Največji negativni prispevek je bil s strani neto izvoza in investicij. Rahlo pozitivni prispevek je bil s strani zasebne potrošnje in državne potrošnje. Razpoloženje v gospodarstvu se je do maja rahlo izboljšalo, a kazalnik gospodarske klime ostaja v negativnem območju. V predelovalnih dejavnostih razpoloženje ostaja negativno, prav tako med potrošniki, kjer pa se je kljub tradicionalno nizki ravni maja nekoliko izboljšalo. V gradbeništvu se je rahlo poslabšalo, v trgovini na drobno pa bolj opazno, kar je posledica negotovih gospodarskih razmer. V storitvenih

¹ ECB, junij 2025.

² Eurostat, junij 2025. Podatki so prilagojeni učinku sezone in koledarja.

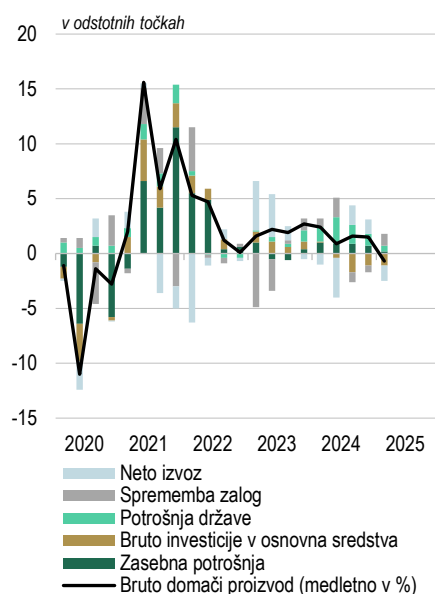
³ Ta napoved predpostavlja, da visoke carine, objavljene 2. aprila, ne bodo ponovno uvedene in da bodo ameriške carine na uvoz iz EU in skoraj vseh drugih držav ostale na 10 % (raven, ki se je na splošno uporabljala 9. aprila), razen višjih carin za jeklo, aluminij in avtomobile (25 %) ter izjem za nekatere izdelke, kot so farmacevtski izdelki in mikroprocesorji (ECB, junij 2025).

⁴ ECB, junij 2025.

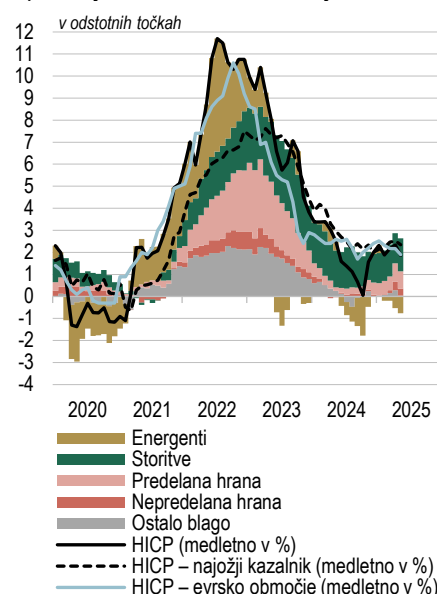
dejavnostih je razpoloženje ostalo pozitivno in se je še dodatno izboljšalo. Skupna inflacija je maja znašala 1,9 %. Največ je k njej prispevalo gibanje cen storitev, prispevek energentov pa je bil negativen. Osnovna inflacija⁵ je znašala 2,3 %. Trg dela kljub znakovni umirjanosti ostaja tesen. Po značilnem zmanjšanju delovno aktivnih ob koncu leta, se njihovo število letos spet povečuje, vendar ostaja medletno manjše. Zmanjšuje se registrirana brezposelnost.

Slika 1.1: BDP in inflacija – Slovenija

Rast BDP s prispevki



Inflacija (HICP) s prispevki, osnovna inflacija in primerjava z evrskim območjem



Viri: SURS, Eurostat, ECB, preračuni Banke Slovenije.

Razmere za domačo gospodarsko rast bodo v preostanku leta negotove. Negotovosti izhajajo iz zunanjega okolja prek geopolitičnih napetosti in mednarodnih trgovinskih konfliktov, kot tudi iz domačega okolja prek neugodnih strukturnih trendov (nižja rast produktivnosti dela). Naša napoved gospodarske rasti je za letos z 1,3 % za 0,9 odstotne točke nižja od decembrske, z 2,4 % je prav tako nižja za leto 2026, z 2,4 % pa nespremenjena za leto 2027.⁶ Napovedi temeljijo na pričakovanem postopnem izboljšanju razmer v mednarodnem okolju in ugodnih dejavnikih v domačem okolju.

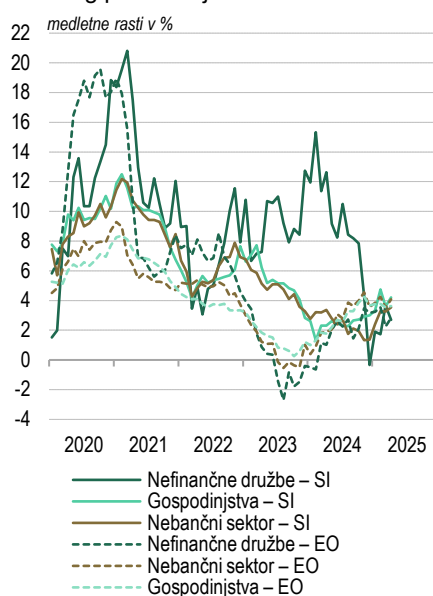
⁵ HICP brez cen energentov, hrane, alkohola in tobaka.

⁶ Pregled makroekonomskih gibanj z napovedmi, junij 2025.

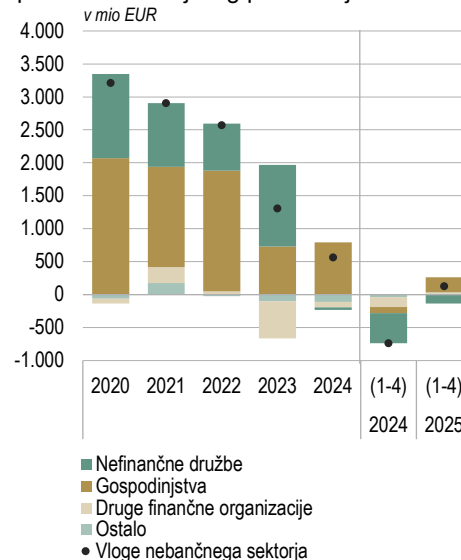
Med viri financiranja so vloge nebančnega sektorja ostale najpomembnejši in stabilen vir financiranja slovenskih bank. Po nekajletnem upočasnjevanju rasti vlog nebančnega sektorja se je ta od konca lanskega leta postopno zviševala in aprila letos znašala 3,5 % medletno. K povečanju obsega vlog nebančnega sektorja so letos do aprila prispevale predvsem višje vloge gospodinjstev, medtem ko so se vloge nefinančnih družb zmanjšale. Ker imajo banke velik obseg vlog nebančnega sektorja in velik obseg likvidnih sredstev, ki jih lahko usmerijo v naložbe, nimajo potreb po povečevanju ostalih virov financiranja, katerih deleži v bilančni vsoti ostajajo majhni. Ena izmed bank je sicer nekoliko povečala obveznosti iz izdanih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala z namenom izpolnitve zahtev MREL in ne zaradi potreb po dodatnih virih. Čeprav je porast izdanih dolžniških vrednostnih papirjev zaradi omenjenega razloga prisoten že zadnjih nekaj let, pa njihov delež v bilančni vsoti ostaja razmeroma majhen.

Slika 2.1: Gibanje vlog nebančnega sektorja

Rast vlog po sektorjih



Spremembe stanj vlog po sektorjih



Vira: Banka Slovenije, ECB Data Portal.

Povečanje vlog gospodinjstev je bilo letos do aprila z 224 mio EUR višje kot v enakem obdobju predhodnih dveh let. Mesečni prilivi vlog gospodinjstev so bili od konca lanskega leta solidni, z izjemo opaznega marčevskega odliva, ko so nekatera gospodinjstva del svojih prihrankov usmerila v nakup izdane državne obveznice namenjene predvsem državljanom. Odliv je, podobno kot ob prvi izdaji tovrstne obveznice februarja 2024, znašal manj kot odstotek vseh vlog gospodinjstev. Slednje še naprej predstavljajo polovico bilančne vsote, kar je najvišji delež med državami evrskega območja. Medletna rast vlog gospodinjstev, ki je bila lani razmeroma skromna, se je letos do aprila zvišala na 4,2 % in presegla evrsko povprečje. Tudi ostali spomladanski meseci bodo predvidoma ugodni za krepitev vlog gospodinjstev v bankah zaradi obdobja izplačila regresov za letni dopust.

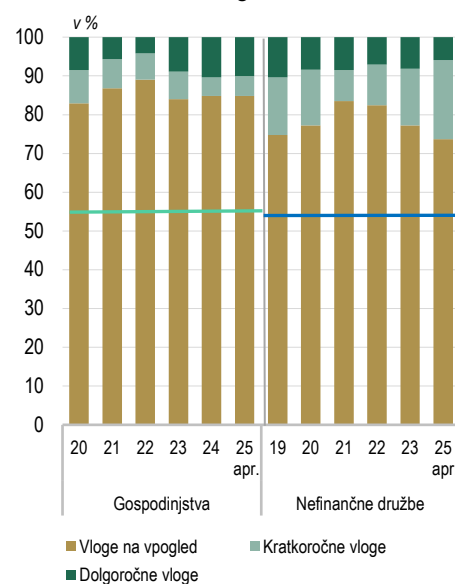
Vloge nefinančnih družb so se letos do aprila na ravni bančnega sistema zmanjšale za 136 mio EUR, kar je manj kot lani v enakem obdobju. Odlivi vlog nefinančnih

družb so običajni za prvo polovico leta, saj podjetja izplačujejo dividende svojim lastnikom, poplačujejo dospelá posojila, višji pa so tudi izdatki za tekoče poslovanje zaradi izplačil letnih regresov zaposlenim. Hkrati ostajajo podjetja zaradi precejšnjih geopolitičnih in gospodarskih negotovosti previdna pri najemanju novih posojil, zato tista z večjimi prihranki morebitne investicije financirajo tudi s prihranki, ki jih imajo pri bankah. Medletna rast vlog nefinančnih družb, ki se je lani močno upočasnila, se je letos do aprila sicer zvišala na 2,7 %, vendar je to manj kot tretjina povprečne rasti v predhodnih petih letih. Kljub skromnejši rasti vloge nefinančnih družb s skoraj petino bilančne vsote bančnega sistema ostajajo pomemben vir financiranja slovenskih bank.

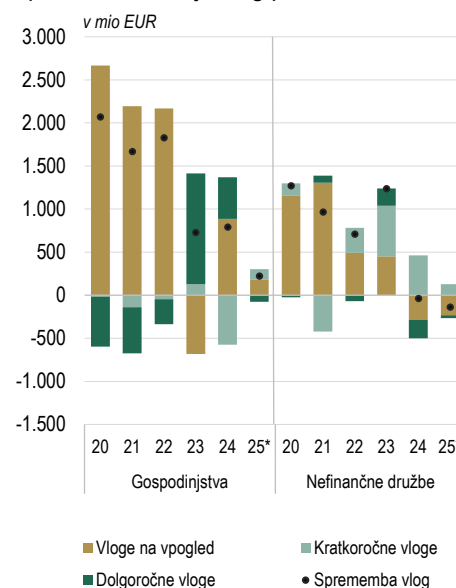
Ob nadaljnjem zmanjševanju depozitnih obrestnih mer se varčevalci manj odločajo za vezavo prihrankov, zato vloge na vpogled še naprej predstavljajo glavnino vseh vlog nebančnega sektorja. Gospodinjstva, ki se za vezavo kljub nižanim obrestnim meram vseeno odločijo, vežejo svoje prihranke predvsem za obdobje, ki je krajše od enega leta. Tovrstna vezava prihrankov je značilna tudi pri nefinančnih družbah, saj jim omogoča hitrejši dostop do sredstev, če bi jih potrebovale za svoje poslovanje. Delež vlog na vpogled se v zadnjem polletnem obdobju bistveno ne spreminja in znaša 79 % vseh vlog nebančnega sektorja.

Slika 2.2: Ročnost vlog

Struktura ročnosti vlog



Sprememba stanja vlog po ročnosti



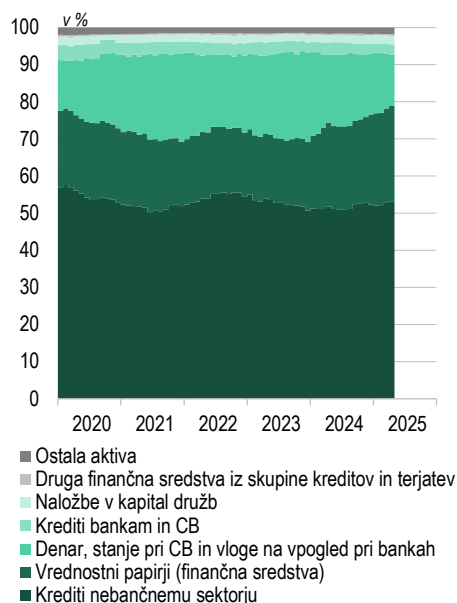
Opomba: Na sliki levo vodoravna črta označuje povprečni delež vlog na vpogled v obdobju od 2000 do aprila 2025, ki je znašal 54,9 % vseh vlog gospodinjstev in 53,6 % vseh vlog NFD. *Na sliki desno je za leto 2025 prikazana sprememba v prvih štirih mesecih tega leta.

Vir: Banka Slovenije.

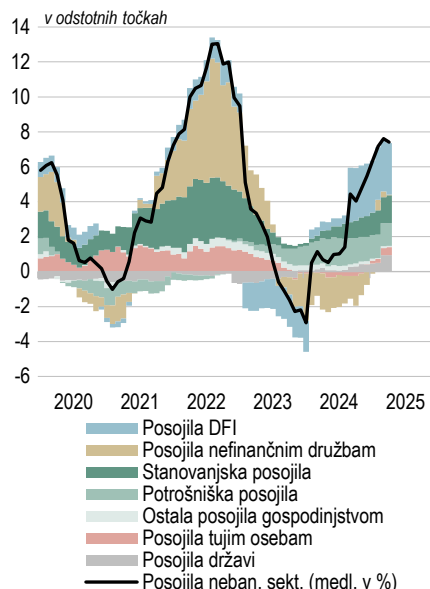
Posojila nebančnemu sektorju so se letos do aprila povečala bolj kot v enakem obdobju lani. Večja so bila tudi medletno, za 7,4 % (v evrskem območju za 2,5 %) in predstavljajo vse večji delež med vsemi naložbami bank. Večino letošnjega povečanja sta predstavljali v deležu vseh posojil največji skupini komitentov, gospodinjstva in NFD, precej različen pa je bil njun prispevek v medletni primerjavi. Medtem ko so posojila gospodinjstvom k skupni rasti prispevala 3 o.t., je bil prispevek posojil NFD ničen oziroma so ta stagnirala na ravni lanskega aprila. Pri gospodinjstvih so še naprej osrednjo vlogo imela stanovanjska in potrošniška posojila, z večjim medletnim prispevkom prvih. Prav toliko kot gospodinjstva so k rasti prispevala posojila drugim finančnim institucijam (DFI), vendar gre za enkratni učinek kreditiranja liziške družbe, ki bo septembra letos izzvenel. Potem ko so se lani večino leta posojila tujcem zmanjševala, se je letos pomen te skupine komitentov povečal, saj se posojila neprekinjeno povečujejo od novembra lani, prav tako pa je pozitiven njihov prispevek k medletni rasti. Vidnejši je bil tudi prispevek posojil državi zaradi enkratnega povečanja v marcu letos. V strukturi naložb bank se v zadnjem letu pomembno spreminjata deleža vrednostnih papirjev in likvidnih sredstev.⁷ Prvi so se tako v zadnjem letu kot tudi letos do aprila povečali bolj kot posojila nebančnemu sektorju, medtem ko so se v podobnem obsegu zmanjšala likvidna sredstva. S tem so banke precej nizko obrestovanih likvidnih sredstev pretvorile v bolj donosne dolžniške vrednostne papirje, pri čemer nameravajo večino držati do zapadlosti.

Slika 3.1: Kreditiranje nebančnega sektorja

Struktura naložb



Prispevki h kreditni rasti po skupinah komitentov in vrstah posojil



Opomba: DFI – druge finančne institucije. Izrazit negativni prispevek posojil DFI med februarjem 2023 in januarjem 2024 je povezan s prodajo liziške družbe in njenim poplačilom posojila, izrazit pozitiven prispevek septembra in oktobra 2024 pa s kreditiranjem te družbe.

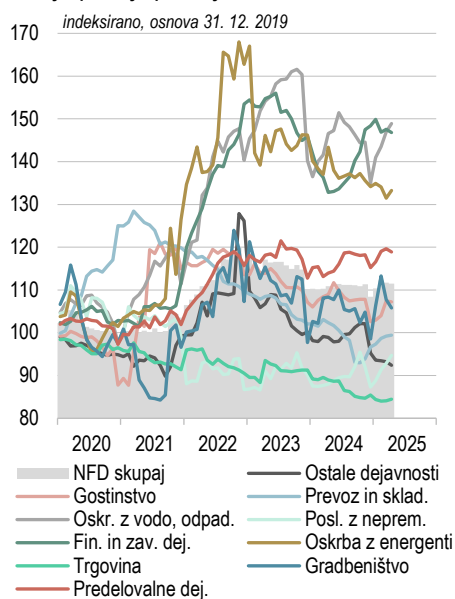
Vir: Banka Slovenije.

⁷ Denar, sredstva na računih pri centralni banki in vpogledne vloge pri bankah.

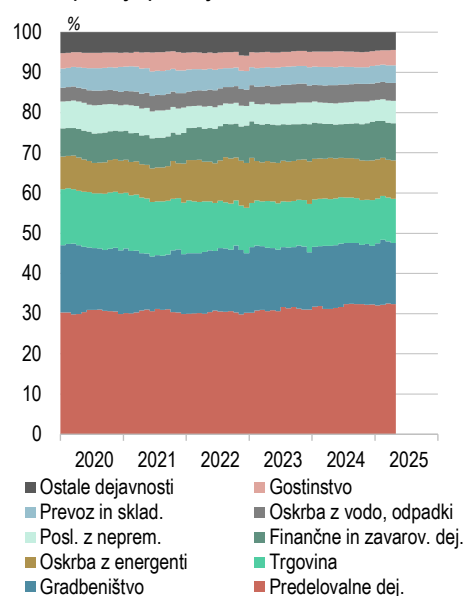
Posojila NFD so se v prvih štirih letošnjih mesecih povečala, vendar so medletno stagnirala. Obseg posojil je bil glede na lanski april večji le za 0,1 %, s čimer je rast ostala pod evrskim povprečjem, kjer se je okrepila na 2,5 %. Zelo negotove gospodarske razmere in v preteklih letih vse večje zanašanje gospodarskih družb na druge vire financiranja se pomembno odraža v gibanju posojil NFD pri bankah. V nekaterih dejavnostih se je obseg posojil v preteklih petih letih le zmerno povečal, v mnogih pa bil manjši in brez znakov obrata negativnega trenda. Glede na konec leta 2019 se je obseg posojil predelovalnim dejavnostim, ki predstavljajo približno tretjino in s tem največji delež vseh posojil NFD, povečal za manj kot 20 %. Še precej manj se je povečal v drugi po posojilih največji dejavnosti (gradbeništvu), medtem ko je bil v tretji (trgovini) opazno manjši. Še naprej izstopa precej višja raven posojil družbam v dejavnostih oskrbe z električno energijo, plinom, paro in hladnim zrakom (oziroma dejavnostih oskrbe z energenti), vendar se od umiritve energetske krize po letu 2022 tudi ta v zadnjih letih postopoma zmanjšuje. Skupno so se posojila NFD od decembra 2019 do aprila 2025 nominalno povečala le za dobrih 11 % oziroma za 2,1 % na leto, medtem ko so se realno v tem obdobju zmanjšala za 10 % oziroma za 1,9 % na leto. Medtem se je BDP v obdobju od zadnjega četrletja leta 2019 do prvega četrletja letos realno povečal za 9,3 % oziroma za 1,7 % na leto.

Slika 3.2: Posojila NFD po dejavnostih

Gibanje posojil po dejavnostih



Deleži posojil po dejavnostih



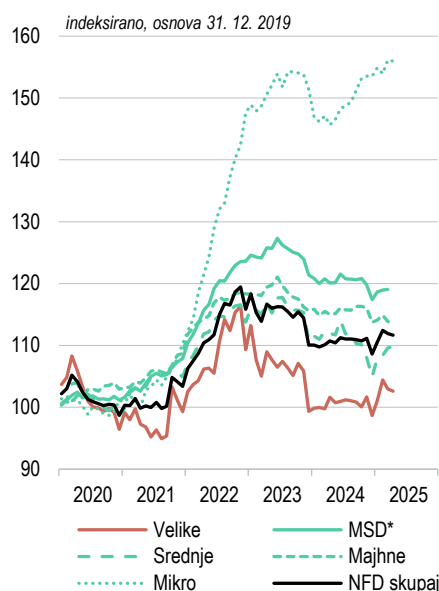
Opomba: Podatki so zajeti po bruto principu. Med ostale dejavnosti so zajete naslednje dejavnosti: kmetijstvo, lov, gozdarstvo in ribištvo, informacijske in komunikacijske dejavnosti, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter javne storitve.
Vir: Banka Slovenije.

Glede na velikost družb, namen posojila in ročnost so bile spremembe obsega posojil v preteklem letu raznolike, obrestne mere za posojila NFD pa so se še naprej zmerno zniževale. Obseg posojil srednjim, majhnim in mikro družbam je stagniral, pri čemer so močno izstopale mikro družbe, pri katerih se je opazno povečal, medtem ko se je pri majhnih in srednjih zmanjšal. Prav tako je stagniral pri velikih družbah, ki predstavljajo skoraj polovico vseh posojil NFD. Pri teh je bil glede na konec leta 2019 večji za manj kot 3 %. Glede na namen so se v preteklem letu najbolj povečala posojila za obratna sredstva, najbolj pa zmanjšala posojila za gradnje. Po ročnosti so izstopala kratkoročna posojila, saj se je močno povečal obseg posojil z ročnostmi do 6 mesecev, vendar ta predstavljajo le majhen delež med vsemi posojili NFD.

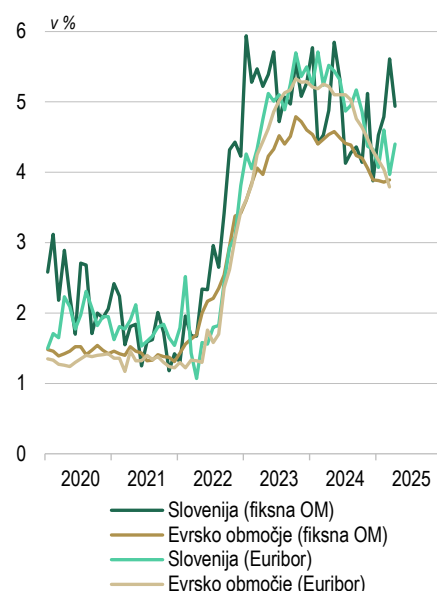
Obrestne mere za novoodobrena posojila NFD s spremenljivim obrestovanjem, ki v deležu vseh novoodobrenih posojil prevladujejo, so letos nadaljevale zmeren trend zniževanja in se do aprila gibale rahlo nad 4 %. Medtem so fiksne obrestne mere ob rahlem trendu zniževanja ohranile veliko volatilnost in se še naprej gibale v razponu med 4 % in 6 %. Predvsem spremenljive so se v zadnjih mesecih gibale blizu obrestnih mer v evrskem območju.

Slika 3.3: Kreditiranje NFD in obrestne mere

Gibanje posojil glede na velikost NFD



Obrestne mere za novoodobrena posojila NFD



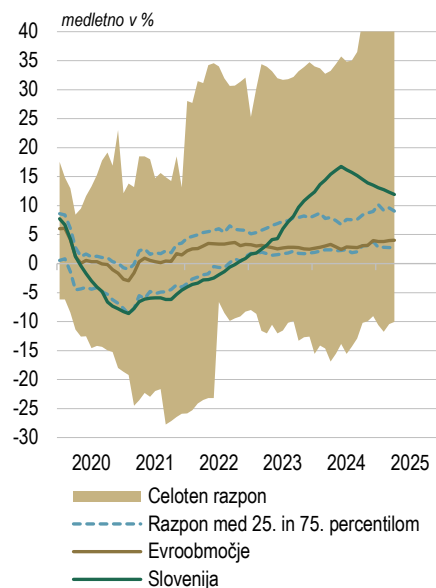
Opomba: Na sliki levo so podatki, zajeti po bruto principu. MSD predstavlja agregat srednjih, majhnih in mikro družb.
Viri: Banka Slovenije, ECB Data Portal, preračuni Banke Slovenije.

Kreditiranje gospodinjstev še naprej predstavlja najpomembnejši segment rasti posojil nebančnemu sektorju. V prvih štirih mesecih letošnjega leta se je povečeval tako mesečni obseg novoodobrenih poslov s stanovanjskimi kot tudi s potrošniškimi posojili, obe vrsti posojil pa sta v preteklih mesecih v podobni meri prispevali k medletni rasti posojil nebančnemu sektorju. Gospodinjstva so poleg DFI predstavljala največji prispevek posamezne skupine komitentov. Medletna rast posojil gospodinjstvom se je do aprila okrepila na 6,5 % in še naprej močno presegala evrsko povprečje (1,7 %). Kreditiranje gospodinjstev je bilo, poleg relativno ugodnih gospodarskih razmer z visoko zaposlenostjo in realno rastjo plač, pomembno povezano tudi z ravno in dinamiko obrestnih mer. Večji mesečni obseg novoodobrenih potrošniških posojil, ki se hkrati še povečuje, je opazen od začetka julija 2023, ko veljajo spremenjene makrobonitetne omejitve kreditiranja potrošnikov. S tem je povezana tudi dinamika medletne rasti stanja teh posojil, ki se je z najvišje ravni junija lani (16,8 %), do aprila letos znižala na 11,9 % in še naprej močno presegala evrsko povprečje (4,0 %). Skoraj vsa novoodobrena potrošniška posojila so sklenjena s fiksnimi obrestnimi merami, ki so se do aprila letos znižale na 5,9 %, raven precej nižjo od tiste v evrskem območju. Nižje obrestne mere so spodbudile tudi rast stanovanjskih posojil, saj so novoodobreni posli aprila dosegli največji mesečni obseg po letu 2022, medletna rast stanovanjskih posojil pa se je okrepila na 5,3 % in bila znatno višja kot evrskem območju (1,7 %). Fiksne obrestne mere za novoodobrena stanovanjska posojila, ki močno prevladujejo glede na spremenljive, so se do aprila znižale na 2,9 %. Skupno so se posojila gospodinjstvom od decembra 2019 do aprila letos nominalno povečala za dobrih 27 %, stanovanjska za

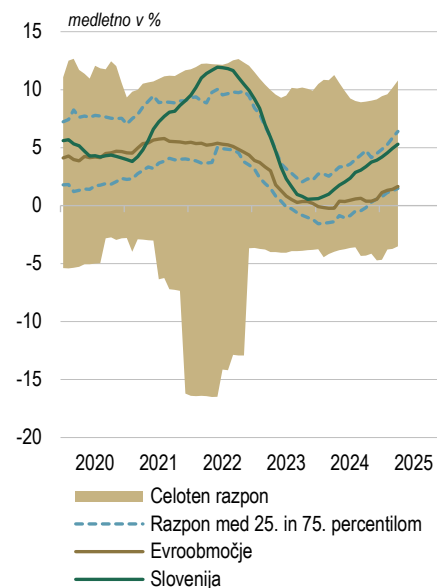
33 %, potrošniška pa za 19 %. Če v Sloveniji ostaja delež stanovanjskih posojil v BDP precej manjši od povprečja evrskega območja, se je delež potrošniških posojil v BDP v zadnjih dveh letih spet povečal in bil podoben tistemu v evrskem območju.

Slika 3.4: Kreditiranje gospodinjstev

Potrošniška posojila



Stanovanjska posojila

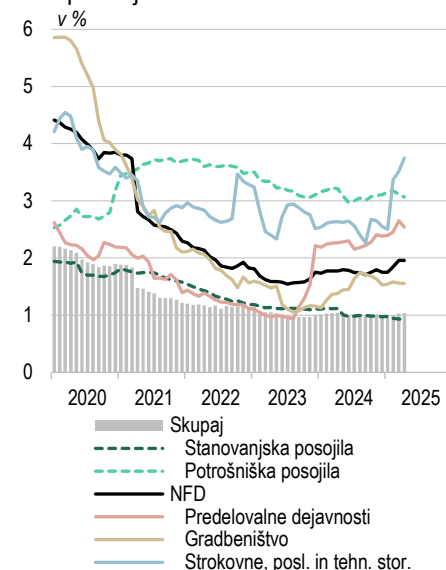


Vir: Banka Slovenije.

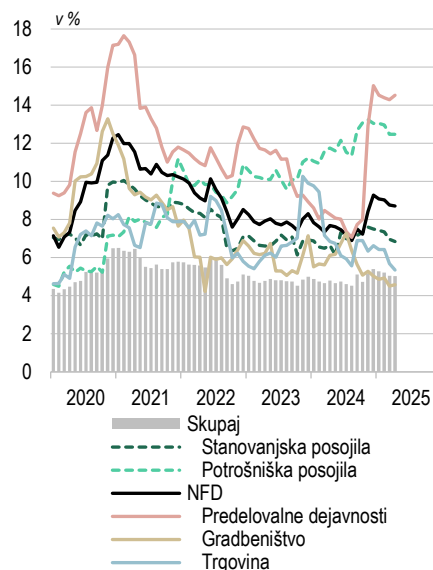
Naložbe bank v povprečju ohranjajo podobno kakovost kot ob koncu lanskega leta s poslabšanjem v določenih delih portfelja. Delež NPE v celotnem portfelju bank se je aprila ohranil pri 1,0 %, brez bistvenih sprememb pa je bil tudi v večini večjih delov portfelja. Najvidnejše je bilo povečanje pri NFD, kjer se je po stabilnem letu 2024, ko se je gibal med 1,7 % in 1,8 %, marca letos povečal na 2,0 %, kolikor je znašal tudi aprila. Povečanje je izhajalo predvsem iz predelovalnih dejavnosti, pri katerih se je delež NPE že lani v drugi polovici leta začel rahlo povečevati. Marca se je ob prehodu posojil med NPE pri določenih družbah iz dejavnosti proizvodnje kovin z 2,7 % delež povečal na najvišjo raven po decembru 2019, vendar aprila že rahlo upadel (na 2,5 %). Pri ostalih, po izpostavljenosti manjših skupinah dejavnosti, so izstopale strokovne, poslovne in tehnične storitve, pri katerih se je delež NPE aprila povečal na 3,7 %, kar je bilo deloma tudi povezano z družbami iz dejavnosti proizvodnje kovin. Med skupinami komitentov še naprej po največjih deležih, ki se tudi zmerno povečujejo, izstopajo obrtniki.⁸ Prav tako se povečuje obseg nedonosnih potrošniških posojil, vendar ob hitrem povečevanju celotnega obsega te vrste posojil njihov delež s 3,1 % ostaja stabilen. Pri stanovanjskih posojilih se je delež od konca lanskega leta zmanjšal na 0,9 %.

Slika 4.1: **Deleži nedonosnih izpostavljenosti in skupine 2**

Delež nedonosnih izpostavljenosti v izbranih delih portfelja



Delež skupine 2 v izbranih delih portfelja



Vir: Banka Slovenije.

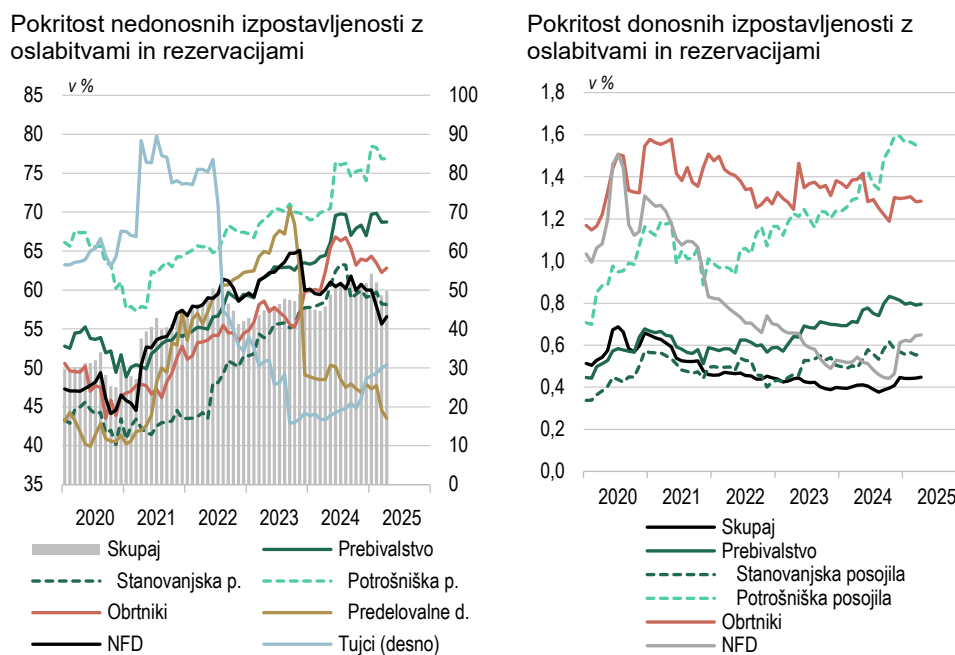
Struktura portfelja po skupinah kreditnega tveganja ostaja stabilna, spremembe v posameznih delih portfelja pa niso enoznačne. Po povečanju deleža S2 na ravni celotnega portfelja v zadnjem četrtletju lani, decembra s 5,4 % na najvišjo raven po letu 2022, se je ta do aprila letos zmanjšal na 5,0 %, a ostal nad povprečjem preteklih dveh let. Lansko povečanje je izhajalo iz NFD ob povečevanju deleža v predelovalnih dejavnostih. Povezano je bilo s posojili družbam iz dejavnosti proizvodnje kovin, ki so bila nato marca prerazvrščena med NPE. Do aprila letos se je delež S2 pri NFD post-

⁸ S 5,6-odstotnim deležem v celotnih NPE in 1,3-odstotnim deležem v skupni izpostavljenosti bank obrtniki predstavljajo manjšo skupino komitentov.

poma zmanjševal, vendar z 8,7 % ostal nad povprečno ravno preteklih dveh let, v predelovalnih dejavnostih pa blizu najvišje ravni po letu 2021. Od ostalih po izpostavljenosti pomembnejših skupinah dejavnosti se je delež S2 opazneje zmanjšal v trgovini ter strokovnih, poslovnih in tehničnih storitvah. K zmanjševanju deleža S2 na ravni celotnega portfelja je letos do aprila pomembno prispevalo zmanjševanje deležev pri stanovanjskih in potrošniških posojilih. Pri drugih se je sicer ob hitri rasti potrošniškega kreditiranja v preteklih letih delež povečeval in bil aprila še vedno blizu najvišje ravni.

Število novih stečajnih postopkov NFD se je v prvih štirih mesecih medletno povečalo za 3,8 %. Kljub porastu je izpostavljenost bank do NFD v stečaju ostala nizka, le 0,5 % skupne izpostavljenosti do NFD. Sicer se težave v poslovanju družb v stečaju že pred sprožitvijo stečajnega postopka odražajo v povečani verjetnosti neplačila in jih banke praviloma uvrstijo med neplačnike že pred sprožitvijo stečajnega postopka.

Slika 4.2: **Pokritost z oslabitvami in rezervacijami**



Opomba: Pokritost S2 na sliki desno se nanaša na portfelj posojil in ne celotne izpostavljenosti.
Vir: Banka Slovenije.

Pokritost NPE z oslabitvami in rezervacijami se je letos do aprila rahlo zmanjšala, vendar ostala velika, pokritost donosnih izpostavljenosti pa je ostala nespremenjena. Pokritost NPE je januarja letos z 62,1 % dosegla doslej največji delež, do aprila pa se nekoliko zmanjšala, na 59,9 %. Po skupinah komitentov so bile spremembe preteklih mesecev raznolike, z vidnim zmanjšanjem pri NFD, zmernejšim zmanjšanjem pri obrtnikih in nekoliko večjim povečanjem pri tujcih. Medtem se je pri prebivalstvu gibala na podobnih ravneh, pri čemer je pri potrošniških posojilih po trendu povečevanja v zadnjih nekaj letih ostala blizu največjih vrednosti, pri stanovanjskih posojilih pa se je od sredine lanskega leta zmanjševala.

Pokritost donosnega dela portfelja je decembra z 0,45 % dosegla največji delež v zadnjih treh letih, kjer se je ohranila tudi aprila. To je še vedno predstavljalo precej manjšo pokritost kot med pandemijo in pred njenim začetkom, ko je ta presegala 0,50 %. Tudi v donosnem delu portfelja je bila dinamika sprememb pokritosti po skupinah komitentov raznolika. Potem, ko se je pri NFD v povprečju zmanjševala vse od obdobja pandemije, na najmanjšo oktobra lani (0,44 %), se je do aprila letos zaradi

predelovalnih dejavnosti opazno povečala, na 0,64 %. Pri prebivalstvu se je v preteklih letih, predvsem zaradi hitrejšega povečevanja pri potrošniških posojilih, povečevala, vendar v zadnjih mesecih stagnirala, aprila pri 0,80 %.

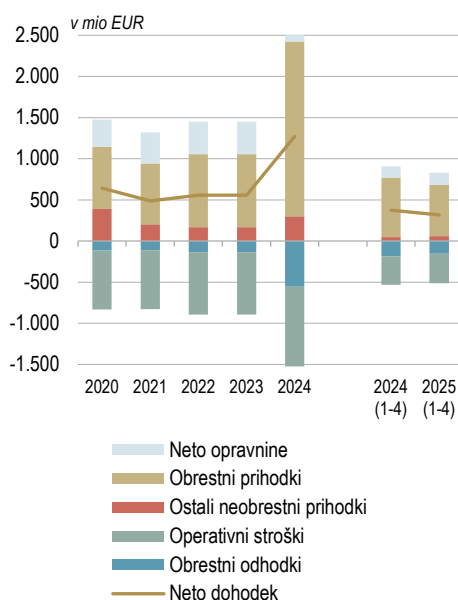
Pokritost donosnih izpostavljenosti odraža spremembe v deležu skupine S2 in stopnji njene pokritosti z oslabitvami in rezervacijami. Pokritost skupine S2 na ravni celotnega portfelja se je od septembra lani opazneje povečala, do aprila letos na 5,4 %, predvsem zaradi skoka v pokritosti pri NFD, ki se je v tem obdobju povečala za 1,9 o.t. na 4,6 %. Medtem se je pri posojilih prebivalstvu pokritost S2 povečala predvsem pri potrošniških posojilih, kjer je aprila z 8,6 % dosegla največjo pokritost po obdobju pandemije.

Skupna pokritost z oslabitvami in rezervacijami ter zavarovanji se še naprej znižuje, z največjim vplivom zniževanja zavarovanj pri potrošniških posojilih. Pokritost donosnih izpostavljenosti z oslabitvami in zavarovanji je na ravni portfelja znašala 28,1 %. Zaradi visokih zahtev pri zavarovanju stanovanjskih posojil dosega skupna pokritost na tem segmentu 88 %, znižanje pokritosti v zadnjih letih pa je neprimerno manjše kot pri potrošniških posojilih, kjer se ob naraščanju oslabitev močno zmanjšujeta tako obseg kot pokritost z zavarovanji (slika v prilogi).

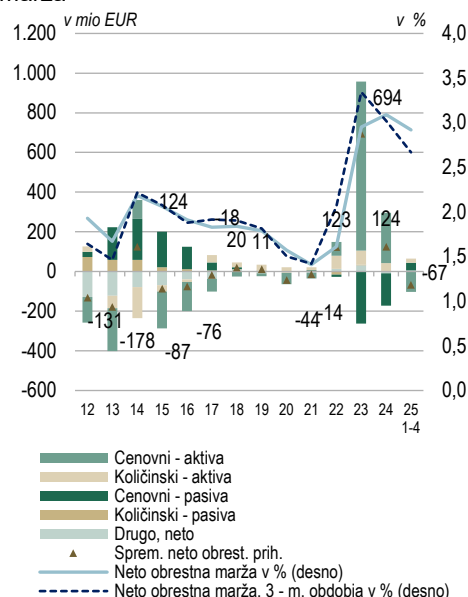
Ustvarjen dohodek slovenskega bančnega sistema v prvih štirih mesecih letos, ob zniževanju ravni obrestnih mer, pričakovano zaostaja za lanskimi nadpovprečnimi vrednostmi. Tveganje ustvarjanja dohodka, kljub njegovemu zmanjšanju, zaenkrat ostaja nizko. Banke še vedno dosegajo nadpovprečno visoko neto obrestno maržo in ustvarjajo razmeroma visok dohodek. Do aprila so ustvarile okrog 0,7 milijarde EUR bruto dohodka, kar je bilo še vedno primerljivo z nadpovprečno visokim dohodkom v letu 2023, in krepko nad vrednostjo v predhodnih letih. Bruto dohodek bank se je do aprila zmanjšal za 6,9 %, neto dohodek pa za 15,0 %. Na letni ravni bi ustvarjen bruto dohodek tako še vedno presegal 2 mrd EUR.

Slika 5.1: **Neto dohodek ter dejavniki gibanja neto obresti in neto obrestna marža**

Neto dohodek bank in njegove komponente



Prispevki cenovnih in količinskih dejavnikov k spremembi neto obresti in neto obrestna marža



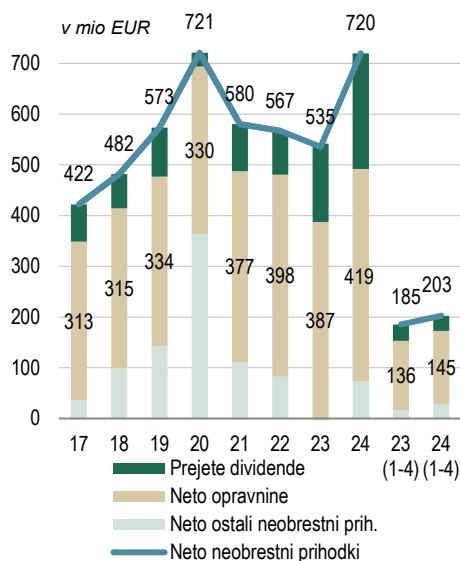
Opomba: Neto obrestna marža na sliki desno je izračunana za vsakokratno enoletno obdobje.
Vir: Banka Slovenije.

Neto obrestni prihodki so se letos zmanjšali za 12,5 %, njihov upad je bil v zadnjih treh mesecih stabilen, zaostajanje se ni povečevalo. Povprečni razmik med obrestnimi merami za naložbe in obveznosti bank se je v zadnjem letu že občutno zmanjšal. Zmanjšanje neto obrestnih prihodkov sicer izvira iz prevladujočih cenovnih učinkov aktivne strani bilanc bank. Količinski učinki naložbene strani so bili zmerno pozitivni. Znašali so dobro četrtno vseh (negativnih) učinkov na aktivih, pri čemer so ti izvirali tako iz posojil kot vrednostnih papirjev. Na strani obveznosti so pozitivni cenovni učinki nekoliko prevladovali nad količinskimi. Pozitivni cenovni učinki so bili prisotni tako pri vlogah nebančnega sektorja kot pri grosističnem financiranju, pri slednjem močnejši. Neto obrestna marža, izračunana za zadnje enoletno obdobje, je aprila znašala 2,92 %, marža iz trimesečnih obdobj pa se je znižala na 2,67 %. Slednja se znižuje vse od vrha v decembru 2023, ko je presegala 3,3 %. Neto obrestna marža še vedno močno presegata vrednosti, dosežene v preteklih dveh desetletjih. Neto obrestni prihodki se bodo zaradi nižjih ravni obrestnih mer zniževali tudi v drugem polletju letošnjega leta.

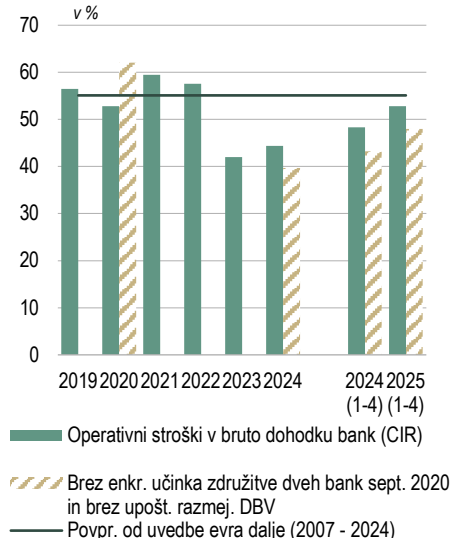
Neto neobrestni prihodki bank so se letos medletno povečali za desetino, rast neto opravnin ostaja stabilna. Neto neobrestni prihodki so se letos povečali za 9,2 %, rast neto opravnin je s 6,6 % ostala razmeroma solidna, ob zniževanju obrestnih mer dajejo banke poudarek ustrezni višini najbolj stabilnega dela neobrestnih prihodkov. Vrednost neto opravninske marže ostaja stabilna, ohranja se na 0,79 %. Prihodki iz prejetih dividend so do aprila še zaostajali za lanskimi, vendar se običajno okrepijo v poletnih mesecih, iz ostalih vrst neto neobrestnih prihodkov pa so banke realizirale nekoliko višje prihodke kot lani.

Slika 5.2: **Neto neobrestni prihodki bank in operativni stroški**

Neobrestni prihodki bank



Operativni stroški v bruto dohodku (Cost-to-income ratio)



Vir: Banka Slovenije.

Rast operativnih stroškov se je letos pričakovano znižala, saj je bazni učinek vračunavanja stroškov zaradi uvedbe davka na bilančno vsoto izzvenel. Rast stroškov dela se je do aprila znižala in medletno znašala le 2,6 % (decembra lani 12,1 %). Delež operativnih stroškov v bruto dohodku (CIR oz. Cost-to-Income ratio) (52,8 %) presega lanskega v enakem obdobju (48,3 %). V prvih mesecih leta je sicer zaradi prikaza celoletnega obsega vplačil v jamstveno shemo in reševalni sklad že na začetku leta to razmerje višje in se skozi leto postopoma zmanjšuje. Kljub temu pa lahko ob nadaljevanju zmanjševanja dohodka pričakujemo, da bo vrednost v letošnjem letu presegala vrednosti v predhodnih dveh letih in bo spet nekoliko bližje vrednostim dolgoročnega povprečja.

V prihodnjih mesecih pričakujemo nadaljnje zaostajanje neto obrestnih prihodkov za lanskimi in razmeroma stabilne ostale kategorije ustvarjanja dohodka. Neto obrestna marža se bo v primerjavi s predhodnima dvema letoma še znižala, vendar naj bi še vedno presegala dolgoročno povprečje. Letošnje ravni obrestnih mer so, ob nadaljevanju procesa zniževanja le teh s strani ECB in na finančnih trgih, pomembno zaostajale za lanskimi, tako bo tudi v drugem polletju leta. Obenem se postopoma pričakuje ustavitev zniževanja obrestnih mer ECB oziroma upočasnitev zniževanja obrestnih mer na finančnih trgih. Podobno kot se je zviševanje obrestnih mer v prejšnjih letih odražalo v razmeroma hitrem povečevanju (neto) obrestnih prihodkov

poteka sedaj proces v obratni smeri.⁹ Po podatkih do aprila bi neto obrestni prihodki na letni ravni še vedno skoraj dosegali predlanske (-2,5 %), ko so bili ti npr. v primerjavi z lanskimi rekordnimi nižji za okrog desetino, neto obrestna marža pa je bila nekoliko pod tremi odstotki. V ugodni strukturi financiranja bank izrazito prevladujejo (vpogledne) vloge.¹⁰ Posledično banke zaradi še vedno visoke razlike med aktivnimi in pasivnimi obrestnimi merami še vedno poslujejo z razmeroma visoko neto obrestno maržo. Obenem opozarjamo, da se bo pritisk na nižanje obrestnih prihodkov ob morebitnem dodatnem znižanju obrestnih mer povečal, kar bi poslabšalo rezultate predvsem v naslednjem letu. V zadnjem obdobju (lani in letos) banke prehajajo iz najbolj likvidnih naložb (terjatev do ECB) v višje obrestovane vrednostne papirje, zato je upad obrestnih prihodkov manjši kot bi bil sicer. Obenem se banke ceneje financirajo tudi na grosističnih trgih, s prilagajanjem obrestnih mer pri vlogah nebančnega sektorja (znižanje obrestnih mer za vloge daljših ročnosti) pa so začele kmalu po prvih znižanjih ključnih obrestnih mer ECB. Ostale komponente dohodka ostajajo razmeroma stabilne. Na rast skupnih neobrestnih prihodkov v zadnjih letih pozitivno vplivajo prihodki iz prejetih dividend, neto opravnine pa dosegajo v splošnem stabilne vrednosti, obenem se je letos znižala tudi rast operativnih stroškov.

⁹ V prvih petih mesecih letos je povprečna raven 3-mesečnega euriborja znašala 2,40 %, lani v enakem obdobju še 3,90 %. Lani maja je njegova vrednost znašala še 3,82 %, letos maja 2,09 %, podobno obrestna mera za mejni depozit lani maja 4 %, letos le še 2,25 %.

¹⁰ Banke za vloge nebančnega sektorja v povprečju skupaj plačujejo le okrog 0,5 % obrestno mero.

Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank

Solventnost slovenskega bančnega sistema je bila konec leta 2024 solidna, enako pa kažejo tudi ocene za letos. Količnik skupne kapitalske ustreznosti na konsolidirani podlagi je konec leta 2024¹¹ dosegel 19,8 %, količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) pa 17,6 %. Po zadnjih razpoložljivih podatkih za evrsko območje (EO) iz tretjega četrtnega leta 2024 je količnik skupne kapitalske ustreznosti zdrsnil pod povprečje EO, količnik CET1 pa ostaja nad njim. K rasti količnikov kapitalske ustreznosti v zadnjem četrtnem letu lanskega leta v slovenskem bančnem sistemu je najbolj prispevala rast regulatornega kapitala (+352 mio EUR oz. 5,2 % v zadnjem četrtnem letu), saj so banke ob preudarnem ravnanju del svojih dobičkov iz leta 2024 že ob koncu leta 2024 dodelile med zadržane dobičke in s tem dodatno okrepile regulatorni kapital. S tem ravnanjem so povečale svoj CET1 (365 mio EUR oz. +6,1 % v zadnjem četrtnem letu), s tem pa na ravni bančnega sistema izboljšale tudi kakovostno strukturo regulatornega kapitala. Rast skupne tveganju prilagojene izpostavljenosti (TPI) pa je imela zaviralni učinek na rast kapitalskih količnikov, ki je bila še posebej izrazita v zadnjem četrtnem letu leta 2024, ko je dosegla 4,8 % (+1,6 mrd EUR) rast. To je predstavljalo kar polovico celoletnega nominalnega povečanja skupne TPI (10,0 %; 3,6 mrd EUR). K rasti skupne TPI sta največ v zadnjem četrtnem letu lanskega leta prispevali rast TPI za operativna in kreditna tveganja. Dobra solventnost se je tako odrazila še v presežku nad opredeljenimi skupnimi kapitalskimi zahtevami¹², ki je ob koncu 2024 dosegel 5,9 odstotne točke, in s količnikom finančnega vzvoda, ki je dosegel 9,5 %.

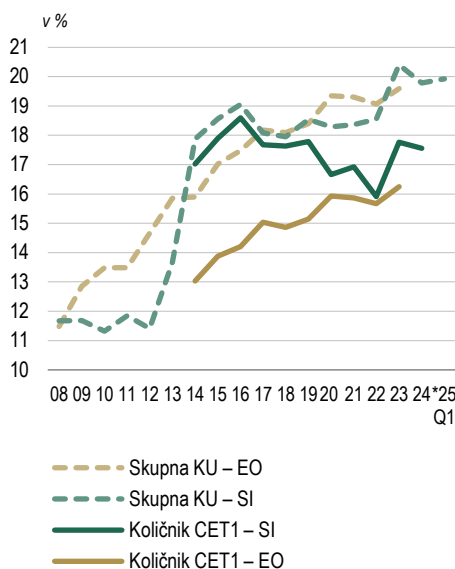
Za letošnje leto gibanje kapitalske ustreznosti na ravni bančnega sistema še vedno ocenjujemo kot ugodno. Pričakujemo še nekaj dodatnega priliva med regulatorni kapital bank, ki svojih lanskih dobičkov še niso razporedile med zadržane dobičke ali rezerve. Ugodne trende za solventnost pričakujemo tudi na strani gibanja skupne TPI, ki se kaže v zadržani rasti izpostavljenosti kreditnim tveganjem zaradi tveganj iz makroekonomskega okolja in omejenega slabšanja kvalitete v kreditnem portfelju. Ocena količnika skupne kapitalske ustreznosti na konsolidirani podlagi za prvo četrtno leto 2025 na ravni bančnega sistema je tako pri 19,9 %.

¹¹ Podatki za 31. 3. 2025 še niso na voljo zaradi dovoljenega zamika poročanja ob uvedbi novega poročevalskega okvira in novega podatkovnega modela.

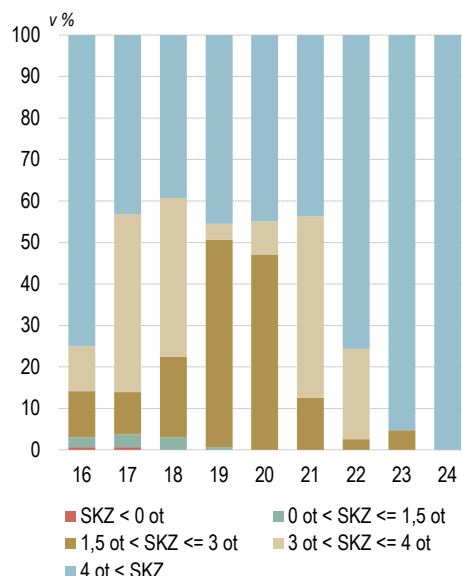
¹² Skupna kapitalska zahteva (angl. OCR, Overall capital requirement) vključuje kapitalske zahteve prvega in drugega stebra ter kapitalske blažilnike, ne pa tudi smernice P2G.

Slika 6.1: **Kapitalski količniki, presežki nad MDA in primerjava z evrskim območjem**

Gibanje količnikov kapitalne ustreznosti v primerjavi z evrskim območjem na konsolidirani osnovi



Preseganje opredeljene skupne kapitalne zahteve po razredih, v deležih bilančne vsote



Opomba: * ocena. SKZ je presežek kapitala nad skupno opredeljeno kapitalno zahtevo. Viri: Banka Slovenije, ECB Data Portal, lastni izračuni.

Med bankami so prisotne razlike v kapitalnem položaju in sposobnosti za absorpcijo nenadnih šokov iz zaostrenega makroekonomskega okolja. Kljub rasti odpornosti zaradi rasti regulatornega kapitala ostaja dobro upravljanje kapitalne ustreznosti na ravni posameznih bank zelo pomembno predvsem v daljšem časovnem obdobju. Dobro dobičkonosnost, s katero bi lahko vzdrževale ali celo krepile svojo prihodnjo kapitalno ustreznost, bo bankam po trenutnih ocenah dolgoročno težko ohranjati, posledično pa tudi visoke količnike kapitalne ustreznosti.

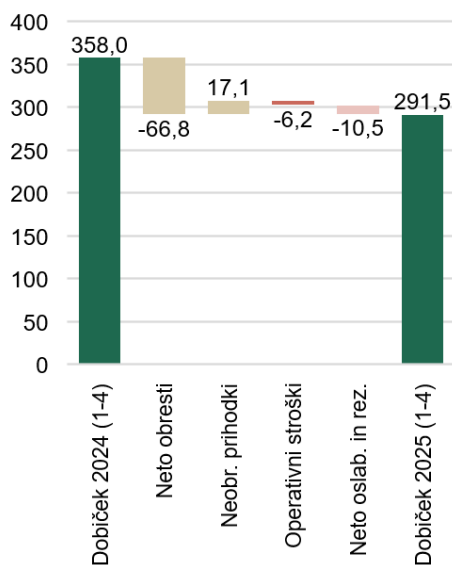
Dobiček pred obdavčitvijo je v obdobju januar-april 2025 z 291,5 mio EUR za 18,6 % zaostajal za lanskim v enakem obdobju. K nižjemu dobičku je prispeval predvsem nižji dohodek zaradi zmanjšanja neto obrestnih prihodkov,¹³ kot tudi nekoliko višje neto oblikovanje oslabitev in rezervacij, ki pa je glede na ustvarjen dohodek še vedno razmeroma nizko (le 3,8 %). Zaradi nižjega dobička je bila nižja tudi vrednost ROE, ki je na letni ravni znašala 13,8 % (lani 18,7 %). Dobiček v slovenskem bančnem sistemu se po dveh zaporednih letih izrazito nadpovprečnih vrednosti postopoma znižuje, pri čemer pričakujemo, da bo trend podoben tudi v prihodnjih mesecih.¹⁴ Zaenkrat pričakujemo, da bodo vrednosti dobička še vedno nad tistimi pred zvišanjem obrestnih mer. Ob bolj neugodnih gospodarskih razmerah pa lahko pričakujemo tudi postopno povečanje, trenutno še zelo nizkega, obsega neto oslabitev in rezervacij.

¹³ Glej poglavje o dohodkovnem tveganju.

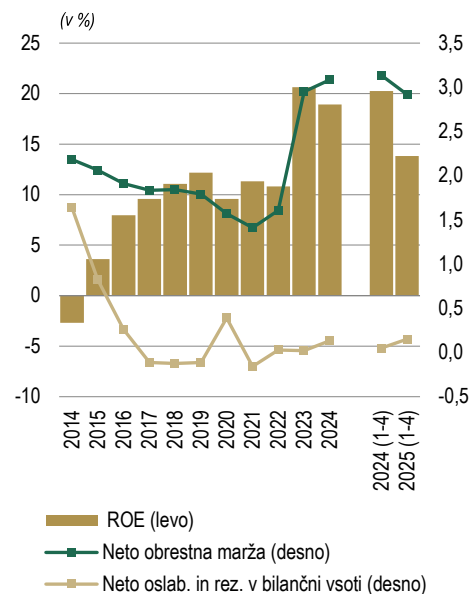
¹⁴ Glej tudi poglavje o Anketi o bančnih posojilih (BLS), kjer visok odstotek bank pričakuje zmanjšanje neto obrestnih prihodkov in dobička v naslednjem polletnem obdobju.

Slika 6.2: Spremembe v nastanku in porabi dobička ter izbrani kazalniki poslovanja bank

Spremembe komponent nastanka/porabe dobička v 1–10 2024 glede na 1–10 2023 (v mio EUR)



Izbrani kazalniki poslovanja bank



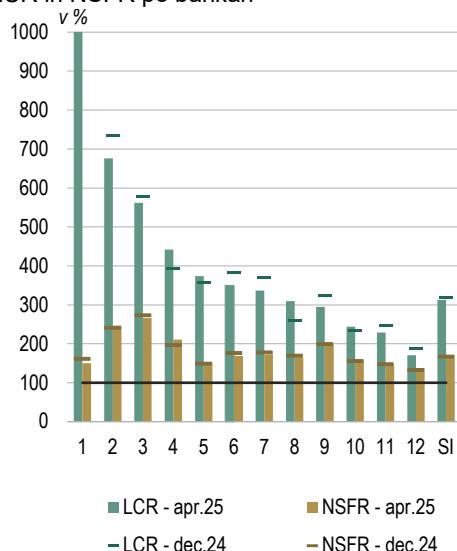
Opomba: Neto obrestna marža ter neto oslabitve in rezervacije na bilančno vsoto so vsakokrat izračunane za zadnje enoletno obdobje.

Vir: Banke Slovenije.

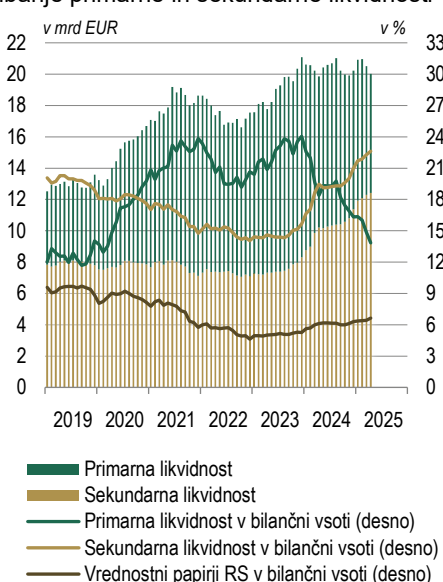
Likvidnost bančnega sistema je ostala dobra, čeprav so se vrednosti indikatorjev likvidnosti nekoliko poslabšale. Zmanjšala se je vrednost količnika likvidnostnega kritja (LCR), vendar je s 313 % še vedno močno presegala minimalno regulatorno zahtevo. K poslabšanju vrednosti LCR je pomembno prispevalo zmanjšanje sredstev na računih pri centralni banki, s čemer se je likvidnostni blažilnik zmanjšal bolj kot neto likvidnostni odlivi. Vrednosti LCR so se zmanjšale pri več kot polovici bank, vendar pri večini bank presegajo vsaj dvakratnik minimalne regulatorne zahteve. To pomeni, da so banke ohranile razmeroma visoko sposobnost pokrivanja neto likvidnostnih odlivov v kratkoročnem stresnem obdobju. Podobno velja za sposobnost financiranja obveznosti v daljšem, enoletnem obdobju, ki je ostala visoka, čeprav se je kazalnik neto stabilnega financiranja (NSFR) v prvem četrtletju zmanjšal na 165 %.

Slika 6.3: **Indikatorji likvidnosti**

LCR in NSFR po bankah



Gibanje primarne in sekundarne likvidnosti



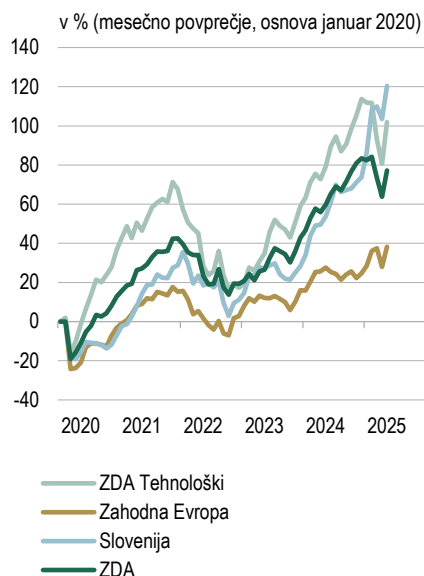
Opomba: Vodoravna črta na levi sliki označuje minimalno zahtevo za LCR in NSFR (100 %) v skladu s CRR. Zaradi preglednosti ni prikazana polna vrednost ene od bank, njen LCR je aprila 2025 znašal 4.860 %, decembra 2023 pa 4.181 %. Na desni sliki primarna likvidnost zajema denar v blagajni, stanja na računih pri centralni banki in vloge na vpogled pri bankah, sekundarna likvidnost pa je seštevek vrednostnih papirjev Republike Slovenije in tujih tržnih vrednosti papirjev najmanj bonitete BBB. Vir: Banka Slovenije.

Banke so nadaljevale z usmerjanjem sredstev z računov pri centralni banki v nakup dolžniških vrednostnih papirjev, zato se je struktura likvidnosti spreminjala v smeri krepitve sekundarne likvidnosti. Primarna likvidnost se je tako letos do aprila zmanjšala za 1,3 mrd EUR, vendar s 14 % bilančne vsote še vedno precej presega dolgoletno povprečje. Hkrati se je z nakupi dolžniških vrednostnih papirjev, predvsem državnih, krepila sekundarna likvidnost, ki je znašala že več kot petino bilančne vsote. S prestrukturiranjem naložb si banke poskušajo zagotoviti boljše donose in s tem nadomestiti obrestne prihodke, ki so se zaradi zmanjšanja obrestnih mer mejnega depozita za vezavo likvidnih sredstev pri ECB, zmanjšali. Podobne spremembe strukture likvidnosti lahko pričakujemo tudi v prihodnje, še zlasti če se bo zmanjševanje ključnih obrestnih mer ECB nadaljevalo.

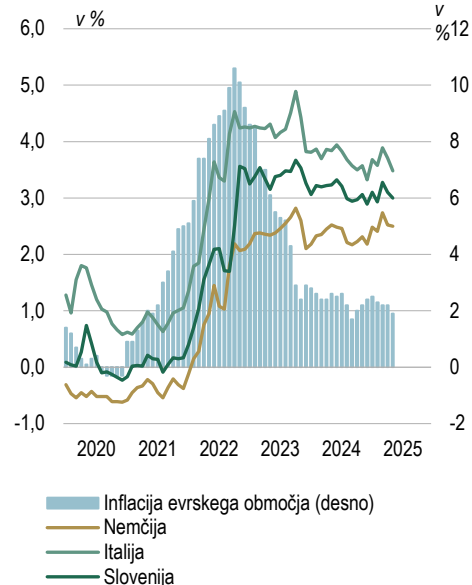
V prvih petih mesecih leta 2025 so svetovni delniški trgi doživeli izrazita nihanja in povečano negotovost zaradi geopolitičnih napetosti in trgovinskih ukrepov ZDA. Po začetnem vzponu na začetku leta so glavni svetovni indeksi aprila močno upadli zaradi napovedi uvedbe carin, ki jih je ZDA napovedala skoraj vsem svojim trgovinskim partnericam. Kmalu zatem je sledil obrat, saj so ZDA te carine za 90 dni zamrzile, s čimer so ustvarile prostor za pogajanja. V maju so se indeksi večinoma vrnili na raven pred najavo carin. Carinske napovedi niso resneje vplivale na slovenski delniški trg, saj je slovenski indeks SBI TOP v maju 2025 od začetka leta pridobil 27 % in dosegel rekordne vrednosti. Rast je bila podprta z uspešnim poslovanjem slovenskih podjetij in visokimi dividendami, ki jih izplačujejo podjetja v indeksu. V istem časovnem obdobju je ameriški indeks SPX izgubil 3 %; indeks Zahodne Evrope SXXE pa je pridobil 11 %. Zaradi postopnega umirjanja inflacije, zmerne napovedani gospodarske rasti v evrskem območju in visoke negotovosti glede nadaljnjega razvoja trgovinskih politik, je ECB nadaljevala s sproščanjem monetarne politike tudi v letošnjem letu. Od začetka sproščanja do junija 2025 je ključne obrestne mere znižala sedemkrat. Konec maja 2025 je donosnost 10-letne slovenske obveznice znašala 3,0 %, nemške pa 2,5 %

Slika 7.1: Gibanje borznih indeksov in zahtevane donosnosti državnih obveznic

Gibanje izbranih borznih indeksov



Zahtevana donosnost 10-letnih državnih obveznic



Opomba: Na sliki levo je za ZDA izbran indeks SPX Indeks, za Zahodno Evropo Euro Stoxx 600, za Slovenijo SBI TOP, za svet MSCI World Net Total Return Index.

Vira: Eurostat, Banka Slovenije.

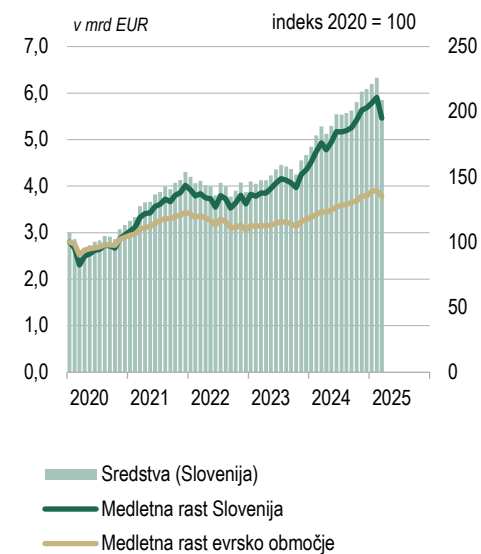
Zaradi povečane negotovosti in volatilnosti na trgih se je obseg neto vplačil v vzajemne sklade v letošnjem letu zmanjšal. Vključno z aprilom 2025 so domači vzajemni skladi zabeležili neto vplačila v obsegu 150,5 mio EUR, kar je 20,4 % manj kot v enakem obdobju lani. Neto vplačila v januarju in februarju so še bila primerljiva s predhodnimi meseci, nato je sledilo izrazito zmanjšanje neto vplačil v marcu in aprilu, ko so delniške trge zaznamovale negotovosti zaradi napovedanih ameriških carin. Vlagatelji so se odzvali z izplačili ali preusmeritvijo sredstev v varnejše naložbe. Delniški skladi

so utrpeli največ neto izplačil, medtem ko so obvezniški in denarni skladi zabeležili povečanje vplačil.

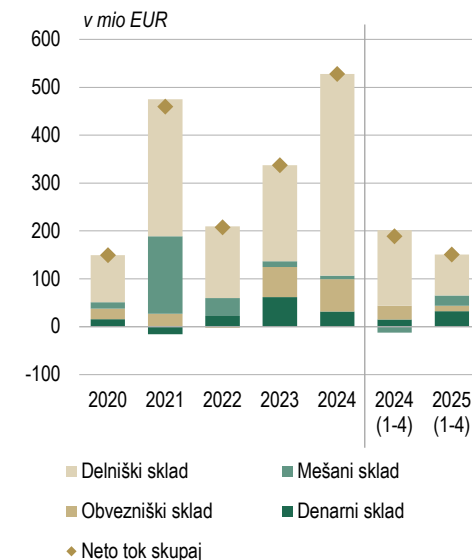
Znižala so se tudi sredstva domačih vzajemnih skladov, ki so konec aprila 2025 znašala 5,9 mrd EUR. Od začetka leta do konca aprila so se skupna sredstva zmanjšala za 6,0 %. Glavni razlog za upad so bila prevrednotenja sredstev v upravljanju. Med posameznimi vrstami skladov prevladujejo delniški skladi, ki predstavljajo 68,3 % celotne vrednosti sredstev domačih vzajemnih skladov, sledijo mešani skladi z 20,9 %.

Slika 7.2: **Sredstva in neto tok v domače vzajemne sklade**

Sredstva in rast sredstev vzajemnih skladov



Neto tok v domače vzajemne sklade po vrsti sklada

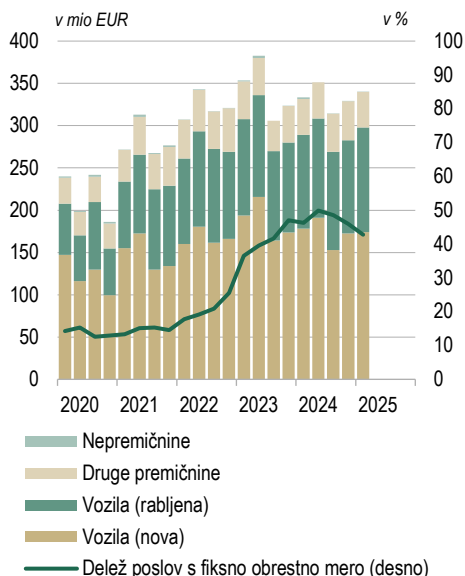


Opomba: Na sliki levo niso vključeni denarni skladi. Podatki na sliki so do vključno marca 2025.
Viri: ECB SDW, ATVP, Banka Slovenije.

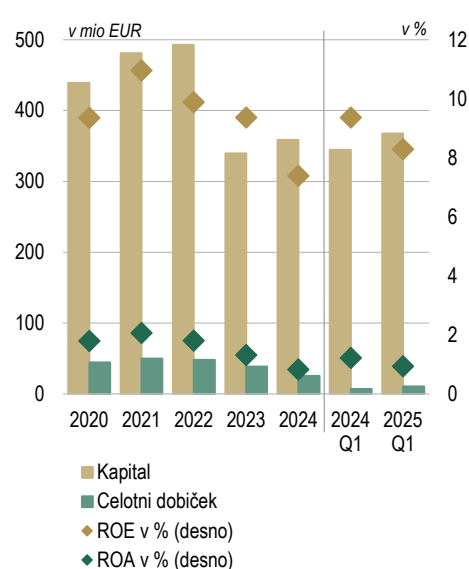
Vrednost novoodobrenih poslov lizinških družb se je v prvem četrtnetu 2025 medletno nekoliko povečala. V obravnavanem obdobju so se povečali za 1,9 % na 340 mio EUR. Od tega je bilo 56,7 % novih poslov sklenjenih z gospodinjstvi, 43,1 % pa z NFD. Lizinške družbe v Sloveniji v večini financirajo nakupe vozil. V prvem četrtnetu 2025 se je delež novih poslov sklenjenih za namen najema oziroma nakupa osebnih avtomobilov dodatno okrepil. Po številu novoodobrenih poslov so prevladovali osebni avtomobili (66,8 %) ter komercialna in tovorna vozila (20,8 %). Delež novoodobrenih poslov sklenjenih s fiksno obrestno mero se še naprej zmanjšuje in je ob koncu prvega četrtneta 2025 znašal 42,7 %. Stanje lizinških poslov je konec marca 2025 znašalo 2,8 mrd EUR in se je medletno zvišalo za 4,7 %. Pretežni delež stanj predstavljajo posli, sklenjeni z gospodinjstvi (60,0 %) ter posli s podjetji (39,2 %).

Slika 8.1: **Novoodobreni lizinški posli in dobičkonosnost lizinških družb**

Novoodobreni lizinški posli in delež poslov s fiksno obrestno mero



Kapital in dobičkonosnost lizinških družb



Vir: Banka Slovenije.

Dobiček lizinških družb se je v prvem četrtnetu letos medletno zvišal za 51,4 % na 10,6 mio EUR. Bilančna vsota se je medletno zvišala za 3,9 % in znašala 3,2 mrd EUR. Kakovost lizinških poslov ostaja visoka. Delež zamud nad 90 dni v stanju poslov je konec marca 2025 znašal 0,7 %. Prav tako glavnina zamud ostaja visoko koncentrirana, saj več kot 75 % vseh zamud izvira iz treh lizinških družb.

Banke v anketi o bančnih posojilih (angl. Bank Lending Survey, ¹⁵ BLS) že daljše obdobje pri posojilih podjetjem ne navajajo pomembnejših sprememb kreditnih standardov¹⁶. Spremembe standardov pri stanovanjskih in potrošniških posojilih, so, podobno, razmeroma majhne vse od zadnjega četrtnega predlanskega leta. Od zadnjega obdobja zaostrovanja kreditnih standardov¹⁷ v letih 2022 in prvi polovici leta 2023 banke standardov za podjetja niso pomembneje spreminjale. V prvem četrtnem letos pa navajajo blago sprostitev pri kreditnih standardih za posojila podjetjem. Med glavnimi dejavniki zaostrovanja standardov so banke lani navajale splošne gospodarske razmere in obete ter razmere po panogah, med dejavniki sproščanja pa večkrat tudi konkurenco drugih bank. V prvem četrtnem letos niso izraziteje izpostavile posameznih dejavnikov. Rezultati ankete pri stanovanjskih in potrošniških posojilih po večji sprostitvi v tretjem četrtnem letu 2023, povezani s spremembo makrobonitetnih omejitev kreditiranja potrošnikov, prav tako kažejo le majhne spremembe. V prvem četrtnem letu 2025 tako pri stanovanjskih posojilih ni bilo sprememb, pri potrošniških pa je prisotna blaga zaostritev. Banke prav tako ne izpostavljajo posebej posameznih dejavnikov kreditnih standardov, le pri potrošniških posojilih že več četrtnih zapored v smeri zmerne zaostritve izstopa kreditna sposobnost potrošnikov. V naslednjem četrtnem letu banke pričakujejo blago sprostitev standardov pri podjetjih in blago zaostritev pri potrošniških posojilih.¹⁸

¹⁵ Gre za anketo o bančnih posojilih v evrskem območju (Bank Lending Survey). Banke v vzorcu BLS v Sloveniji (od avgusta 2024 je v vzorcu osem bank) so aprila 2024 na podlagi podatkov na posamični osnovi pokrivalo pri posojilih podjetjem 82,2 %, pri stanovanjskih posojilih 94,1 % in pri potrošniških posojilih 92,0 % vseh posojil posameznega segmenta v bančnem sistemu.

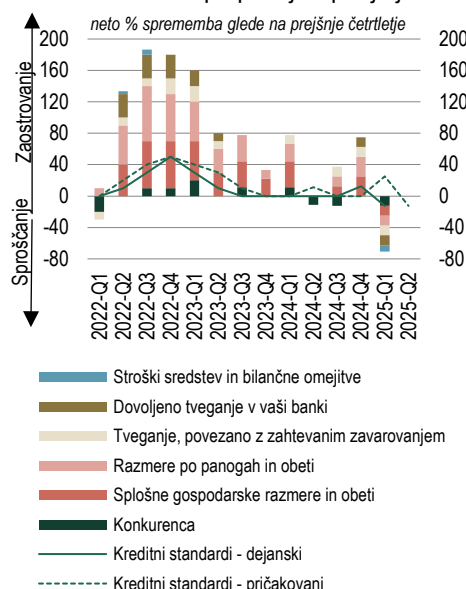
¹⁶ Več o definicijah o kreditnih standardih, posojilnih pogojih in povpraševanju po posojilih v okviru ankete BLS v evrskem območju, o katerih pišemo v nadaljevanju, najdete na strani ECB <https://www.ecb.europa.eu/stats/pdf/ecbbbsglossary.en.pdf>.

¹⁷ V anketi BLS banke poročajo spremembe v standardih, pogojih in povpraševanju glede na prejšnje četrtnje. Spremembe prikazujemo v neto odstotkih. Neto odstotki za kreditne standarde se nanašajo na spremembe v zadnjih treh mesecih in so opredeljeni kot razlika med odstotki bank, ki poročajo o zaostrovanju, in odstotki bank, ki poročajo o sproščanju oz. ublažitvi kreditnih standardov in obratno, enako velja za posojilne pogoje. Pri povpraševanju po posojilih pa so neto odstotki opredeljeni kot razlika med vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile npr. povečanje/zmanjšanje povpraševanja in vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile zmanjšanje/povečanje povpraševanja.

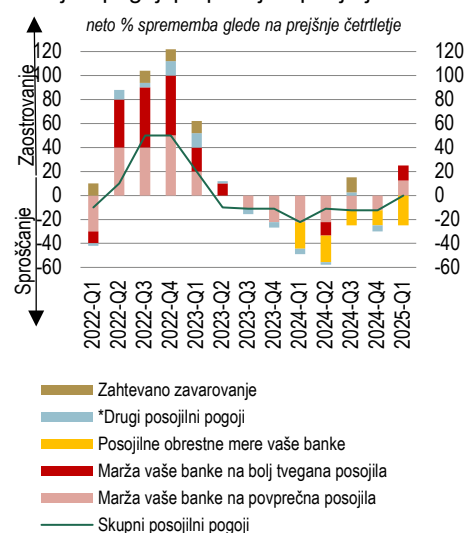
¹⁸ Celoten pregled kreditnih standardov in povpraševanja po posojilih v Sloveniji in evrskem območju najdemo v prilogi. V slikovnih prikazih v nadaljevanju prikazujemo le nekoliko bolj izstopajoče prikaze.

Slika 9.1: **Kreditni standardi in posojilni pogoji pri posojilih podjetjem po anketi o bančnih posojilih (BLS)**

Kreditni standardi pri posojilih podjetjem



Posojilni pogoji pri posojilih podjetjem



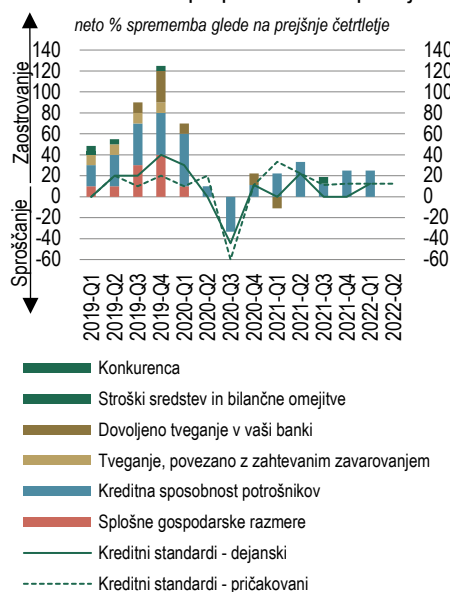
Opomba.: Posojilne obrestne mere so v anketi BLS med posojilnimi pogoji del vprašalnika od vključno 1.četrtertja 2024. Marže« so opredeljene kot razlika nad ustreznimi referenčnimi tržnimi obrestnimi merami »Drugi (posojilni) pogoji« so izračunani kot aritmetično povprečje »neobrestnih stroškov«, »višine posojila ali kreditne linije«, »posojilnih klavzul« in »ročnosti«. Enako povsod v nadaljevanju pri posojilnih pogojih. Za ostale opombe v zvezi s kreditnimi standardi in povpraševanjem po posojilih glej prilogo o Anketi o bančnih posojilih (BLS).

Vir: Banka Slovenije.

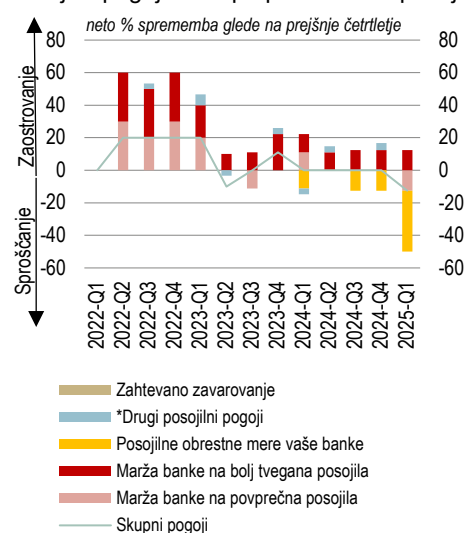
Potem ko so banke posojilne pogoje sproščale predvsem v preteklih dveh letih zlasti za posojila podjetjem, v prvem četrtertju letos navajajo le blago sproščanje pri posojilnih pogojih gospodinjstvom. Med dejavniki posojilnih pogojev za vse vrste posojil že več četrtertij izstopajo zlasti posojilne obrestne mere. Pri dejavnikih, ki so vplivali na sproščanje posojilnih pogojev pa banke že poldrugo leto pri vseh treh vrstah posojil navajajo konkurenco drugih bank.

Slika 9.2: **Kreditni standardi in posojilni pogoji pri potrošniških posojilih po anketi o bančnih posojilih (BLS)**

Kreditni standardi pri potrošniških posojilih



Posojilni pogoji bank pri potrošniških posojilih



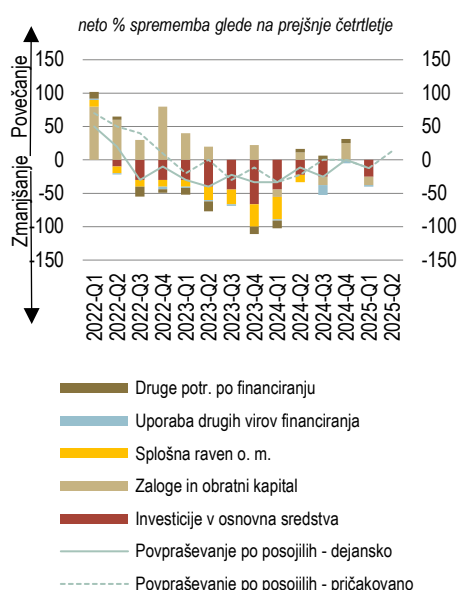
Opomba: »Marže« so opredeljene kot razlika nad ustreznimi referenčnimi tržnimi obrestnimi merami. »Drugi (posojilni) pogoji« so netehtano povprečje »višine posojila«, »neobrestnih stroškov« in »ročnosti«.

Vir: Banka Slovenije.

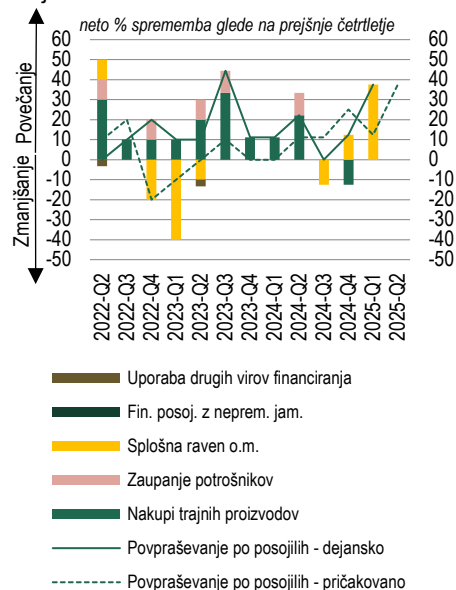
Povpraševanje podjetij po posojilih, ki je bilo po več kot dveh letih zmanjševanja konec lanskega leta nespremenjeno, je bilo v prvem četrtletju spet negativno, povpraševanje po stanovanjskih in zlasti potrošniških posojilih pa se je povečalo. Pri podjetjih so banke blago zmanjšanje povpraševanja v prvem četrtletju navajale tako za majhna kot srednja podjetja. Kot glavni razlog za zmanjševanje povpraševanja podjetij po posojilih so banke, podobno kot v predhodnih dveh letih, izpostavljale investicije, medtem ko banke splošne ravni obrestnih mer že tri četrtletja zapored ne navajajo več kot omejitveni dejavnik. Pri posojilih gospodinjstvom, tako stanovanjskih kot potrošniških posojilih, med dejavniki povpraševanja banke navajajo splošno raven obrestnih mer, zlasti pri potrošniških posojilih. V drugem četrtletju letos banke pričakujejo le nekoliko povečanja povpraševanja pri posojilih podjetjem, pri potrošniških in stanovanjskih posojilih pa spet močnejše povečanje.

Slika 9.3: Povpraševanje po posojilih podjetij in povpraševanje gospodinjstev po potrošniških posojilih po anketi o bančnih posojilih (BLS)

Povpraševanje podjetij po posojilih



Povpraševanje gospodinjstev po potrošniških posojilih



Vir: Banka Slovenije.

V evrskem območju se je nadaljevalo majhno zaostrovanje kreditnih standardov za posojila podjetjem in potrošniška posojila. Tri četrtletja zapored se je močno krepilo povpraševanje po stanovanjskih posojilih. Kreditni standardi za podjetja so se v prvem četrtletju letos za malenkost zaostрили, podobno kot v večini predhodnih petih četrtletij. Pri stanovanjskih posojilih se je nadaljevalo malenkostno sproščanje, značilno že za večino lanskega leta, pri potrošniških posojilih pa majhno zaostrovanje standardov. Pri povpraševanju podjetij po posojilih pri bankah ni pomembnejših sprememb, to je bilo v prvem četrtletju letos malenkost zmanjšano, povečanje povpraševanja po potrošniških posojilih se je nekoliko okrepilo, vendar znatno zaostajalo za povečanjem povpraševanja pri stanovanjskih posojilih, za katere je značilno daljše obdobje krepitve. Glavna dejavnika povečanega povpraševanja sta splošna raven obrestnih mer in izgledi za stanovanjski trg.

Primerjava povpraševanja evrskega območja s Slovenijo pokaže predvsem razlike pri povpraševanju po stanovanjskih posojilih, ki se je v evrskem območju pričelo krepiti prej in bolj izdatno kot v Sloveniji, povpraševanje po potrošniških posojilih je letos primerljivo, povpraševanje podjetij po posojilih pa se je znižalo tako v evrskem območju

kot v Sloveniji. Banke v evrskem območju v drugem četrtletju letošnjega leta pričakujejo blago zaostritev kreditnih standardov pri vseh treh vrstah posojil in povečanje povpraševanja, najbolj na segmentu stanovanjskih posojil, vendar kar polovico manj kot se je to povečalo v prvem četrtletju.

V priložnostnem (ad hoc) delu ankete slovenske banke za prvo letošnje četrtletje poročajo o izboljšanju oziroma sprostitvi pogojev financiranja pri detajlističnem oz. »retail financiranju« in nekoliko manj preko medbančnega trga. Gre sicer za majhne spremembe, ki so rezultat razmeroma stabilne in z vlogami prevladujoče strukture financiranja bank. Za drugo četrtletje 2025 banke napovedujejo zelo blago poslabšanje pogojev financiranja preko dolžniških vrednostnih papirjev.

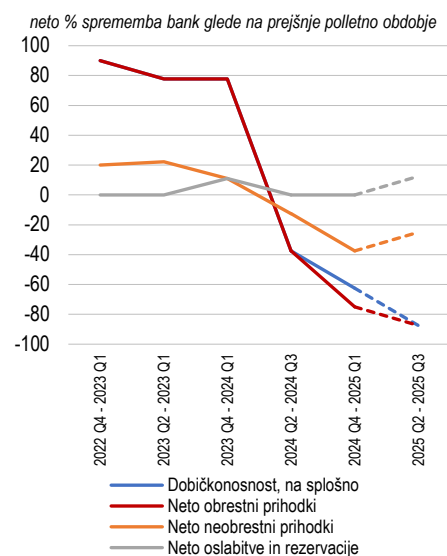
Učinki sprememb portfelja sredstev denarne politike so v Sloveniji imeli učinek predvsem v povečanju naložb bank v vrednostne papirje. To je v slovenskem bančnem sistemu ob zniževanje obrestnih mer ECB in sočasnem zniževanju obsega mejnega depozita pri ECB razmeroma jasno prisotno že daljše obdobje. Zmerno povečanje naložb v vrednostne papirje banke pričakujejo tudi v prihodnjem polletju. Predhodna polletja pokažejo predvsem učinke na povečanje dobičkonosnosti. Banke zaradi sprememb denarne politike navajajo blago do zmerno sproščanje posojilnih pogojev, ki ga pričakujejo tudi v naslednjih šestih mesecih. Obenem so spremembe portfelja sredstev denarne politike imele vpliv na blago do zmerno povečanje obsega posojil podjetjem in stanovanjskih posojil.

Odgovori na vprašanje o vplivu ravni NPL oz. ostalih kazalnikov kakovosti aktive pri vseh treh vrstah posojil nakazujejo njihov zaostritveni učinek na posojilno politiko bank, tj. kreditne standarde in posojilne pogoje.

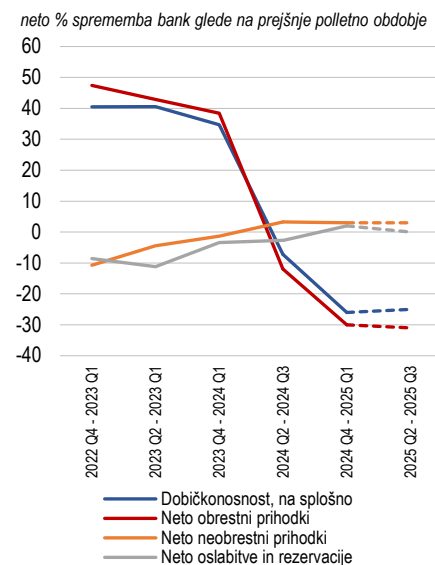
Banke v Sloveniji v anketi navajajo, da so odločitve ECB o obrestnih merah v preteklem polletnem (zimskem) obdobju imele predvsem negativen vpliv na obseg neto obrestnih prihodkov bank in dobičkonosnost bank. To je vplivalo na zmanjšanje dobičkonosnosti bank pri skoraj vseh bankah. Na nižje neto obrestne prihodke v zimskem polletju so odločilno vplivale spremembe obrestnih mer oz. cenovni učinki, medtem ko spremembe obsega oziroma količinski učinki niso imeli pomembnejšega vpliva. Podobna pričakovanja imajo banke v Sloveniji tudi za prihodnje polletno obdobje, pričakujejo pa predvsem zmanjšanje neto obrestnih prihodkov in dobičkonosnosti.

Slika 9.4: Vpliv odločitev ECB o ključnih obrestnih merah na dobičkonosnost bank v Sloveniji in evrskem območju po anki BLS

Vpliv odločitev o obrestnih merah ECB na kategorije v Sloveniji



Vpliv odločitev o obrestnih merah ECB na kategorije v Sloveniji



Opomba: Neto odstotki se nanašajo na razliko med vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile »precej povečalo« in »nekoliko povečalo«, in vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile »nekoliko zmanjšalo« in »precej zmanjšalo«. Neto odstotki so obrnjeni v primeru neto oslabitev in rezervacij; v primeru večje potrebe po neto oblikovanju oslabitev in rezervacij banke to pomeni zmanjšanje, v primeru manjše potrebe po neto oblikovanju pa povečanje dobičkonosnosti. Zadnji podatek pomeni pričakovanja za naslednje polletno obdobje. Vrednosti odgovorov bank za neto obrestne prihodke in dobičkonosnost skupaj (na splošno) v Sloveniji se prekrivajo oz. so velik del preteklega obdobja, zato ena linija.

Vir: Banka Slovenije.

Rezultati ankete v evrskem območju kažejo razmeroma majhne spremembe, razen pri vplivu odločitev o obrestnih merah ECB na dobičkonosnost bank. Anketa za prvo četrtletje 2025 pri financiranju pokaže izboljšanje pogojev financiranja preko dolžniških vrednostnih papirjev in listinjenja ter minimalne spremembe preko financiranja z vlogami gospodinjstev in podjetij oz. »retaila« in medbančnega trga. Obenem banke pričakujejo nekoliko izboljšanja preko listinjenja in dolžniških vrednostnih papirjev. Spremembe portfelja denarne politike ECB so vplivale na nekoliko povečanje naložb v vrednostne papirje, podobno banke pričakujejo v naslednjem četrtletju. NPL in ostali kazalniki kakovosti so imeli vpliv na blago zaostritev predvsem standardov pri posojilih podjetjem, manj pri potrošniških in najmanj pri stanovanjskih posojilih, podobno pričakujejo banke tudi v naslednjem četrtletju. Učinke vpliva odločitev ECB o obrestnih merah so tudi banke v evrskem območju ocenile kot negativne, tako na neto obrestne prihodke kot dobičkonosnost, vendar manj izrazito kot v Sloveniji. Na to so odločilno vplivale spremembe obrestnih mer oziroma cenovni učinki, medtem ko količinski učinki, podobno kot v Sloveniji, niso imeli pomembnejšega vpliva na neto obrestne prihodke. Podobna pričakovanja, merjena v neto odstotnih spremembah, imajo banke tudi za prihodnje polletno obdobje.

Ocena splošne ravni tveganj za bančni sistem se postopoma krepi zaradi izrazite negotovosti, ki izhaja iz mednarodnega okolja. Povečana negotovost v makroekonomskem okolju se odraža v kreditnem tveganju, kjer smo oceno zvišali že v prvem četrtletju. Pričakovano, za zdaj rahlo, poslabšanje kakovosti naložb bank se odraža v posameznih segmentih portfelja, medtem ko se delež NPE v celotnem portfelju bank ohranja pri 1,0 %. Ocena kreditnega tveganja ostaja v drugem četrtletju zmerna s stabilnimi obeti. Nižje obrestne mere v evrskem območju se odražajo v nižjem dohodku bank. Pričakujemo, da se bo podoben trend nadaljeval tudi v preostanku leta, hkrati pa pričakujemo, da bodo glavne kategorije dohodka ostale nad dolgoročnim povprečjem. Dohodkovno tveganje tako ostaja ocenjeno kot nizko, vendar pa se lahko obeti zaradi visoke negotovosti dodatno poslabšajo in prispevalo k zvišanju tveganja. Kibernetsko tveganje v bančnem sistemu ostaja ocenjeno kot povišano s stabilnimi obeti zlasti zaradi geopolitičnih tveganj in kibernetskih groženj, ki iz njih izhajajo. Pri tveganju, ki izhaja z nepremičninskega trga in poslovanja lizinskih družb smo tendenci spremenili iz naraščajoče v stabilno. Na nepremičninskem trgu se je v prvem četrtletju okrepila gradbena aktivnost, hkrati je rast cen v letu 2024 ostala podobna kot v letu 2023, medtem ko se pri lizinskih družbah ohranja stabilna rast stanja poslov, ob znižanju stroškov financiranja poslovanja, ki izhaja in nižjih ravni ključnih obrestnih mer. Preostala tveganja v bančnem sistemu ostajajo ocenjena kot zmerna s stabilnimi obeti.

Tabela 10.1: Prikaz tveganj in odpornosti Banke Slovenije za slovenski finančni sistem

Prikaz tveganj in odpornosti										Tendenca spremembe na lestvici
	Q4 2021	Q4 2022	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	Q1 2025	Q2 2025	
Sistemsko tveganje										
Tveganje, ki izhaja z nepremičninskega trga										→
Tveganje financiranja v bančnem sistemu										→
Obrestno tveganje v bančnem sistemu										→
Kreditno tveganje v bančnem sistemu										→
Dohodkovno tveganje v bančnem sistemu										↑
Tveganje, ki izhaja iz poslovanja lizinskih družb										→
Odpornost na sistemska tveganja										
Solventnost in dobičkonosnost bančnega sistema										→
Likvidnost bančnega sistema										→
Ostala tveganja										
Kibernetsko tveganje										→
Podnebna tveganja										→
Barvna lestvica:										
Tveganje	nizko		zmerno		povišano		visoko			
Odpornost	visoka		srednja		nizka		zelo nizka			

Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrtletja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem obdobju, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem ter je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti.

Vir: Banka Slovenije.

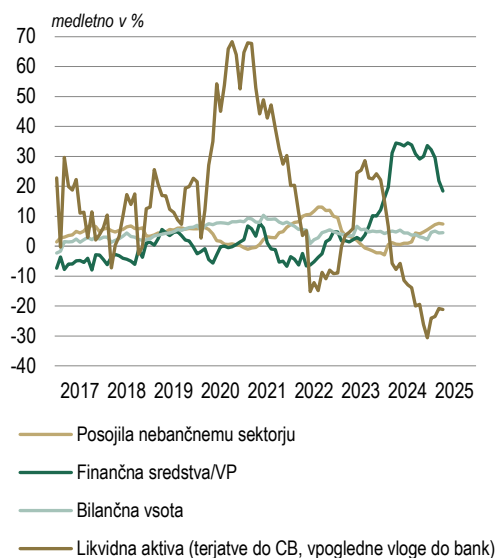
Odpornost bančnega sistema na sistemska tveganja ostaja ocenjena kot visoka in stabilna tako v segmentu solventnosti in dobičkonosnostjo kot v segmentu

likvidnosti. Solventnost bančnega sistema ostaja solidna, medtem ko naj bi dobiček, kljub letošnjemu pričakovanemu zmanjšanju s sicer visokih vrednosti, doseženih v zadnjih dveh letih, ostal nad vrednostmi doseženimi v obdobju pred začetkom zviševanja obrestnih mer. Tudi likvidnost bančnega sistema ostaja dobra, čeprav so se vrednosti indikatorjev likvidnosti nekoliko poslabšale. Ob še vedno velikem obsegu likvidnosti se je njena struktura spremenila v prid sekundarne likvidnosti, kar bi lahko bilo za banke nekoliko manj ugodno, če bi prišlo do nenaden in obsežne potrebe po likvidnosti, ki bi zahtevala tudi prodajo vrednostnih papirjev. Visoka negotovost, ki izvira iz zunanega okolja se odraža v slovenskem gospodarskem okolju, v prihodnje pa lahko tudi v dodatni krepitvi tveganj in zmanjšanju odpornosti v bančnem sistemu.

Ključna gibanja v bančnem sistemu

Slika 11.1: Naložbe in posojila

Rast naložb bank



Rast posojil po sektorjih in vrstah posojil



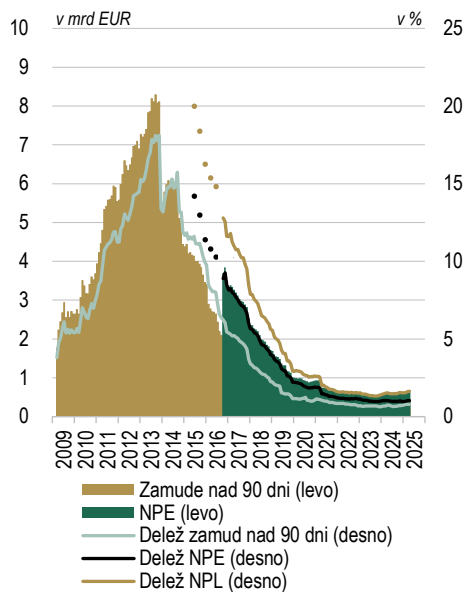
Opomba: Kategorija Finančna sredstva /VP na sliki levo vključuje tudi dolžniške vrednostne papirje iz skupine kreditov in terjatev.

*VV – vpogledne vloge.

Vir: Banka Slovenije.

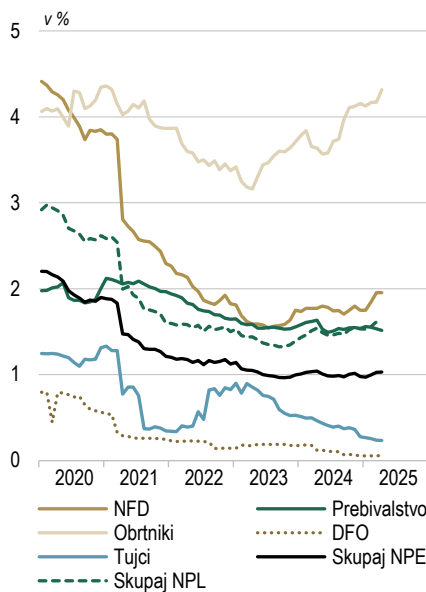
Slika 11.2: Nedonosne izpostavljenosti bank

NPE, NPL in terjatve v zamudi nad 90 dni, stanja in deleži



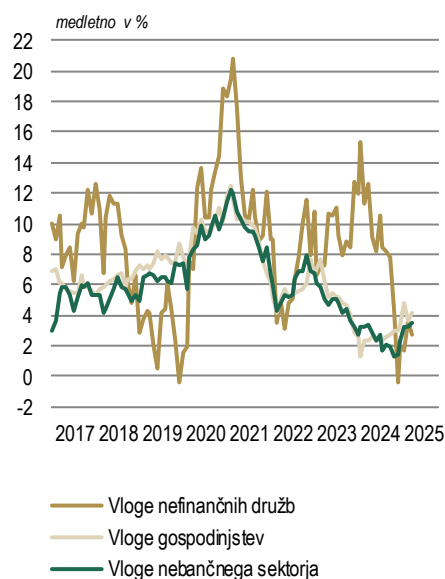
Vir: Banka Slovenije.

Delež NPE po skupinah komitentov

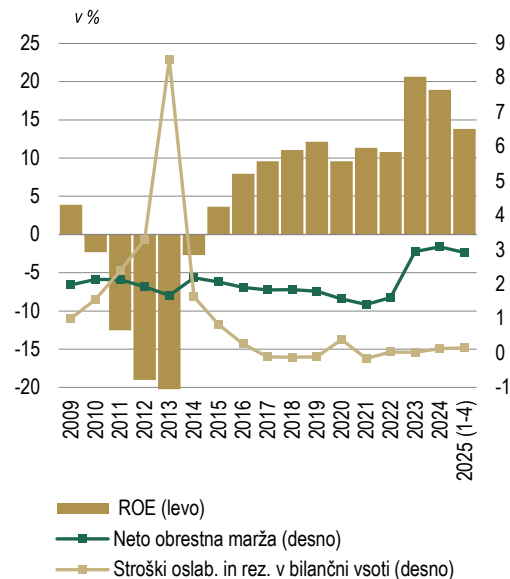


Slika 11.3: **Vloge in kazalniki donosnosti**

Rast vlog po sektorjih

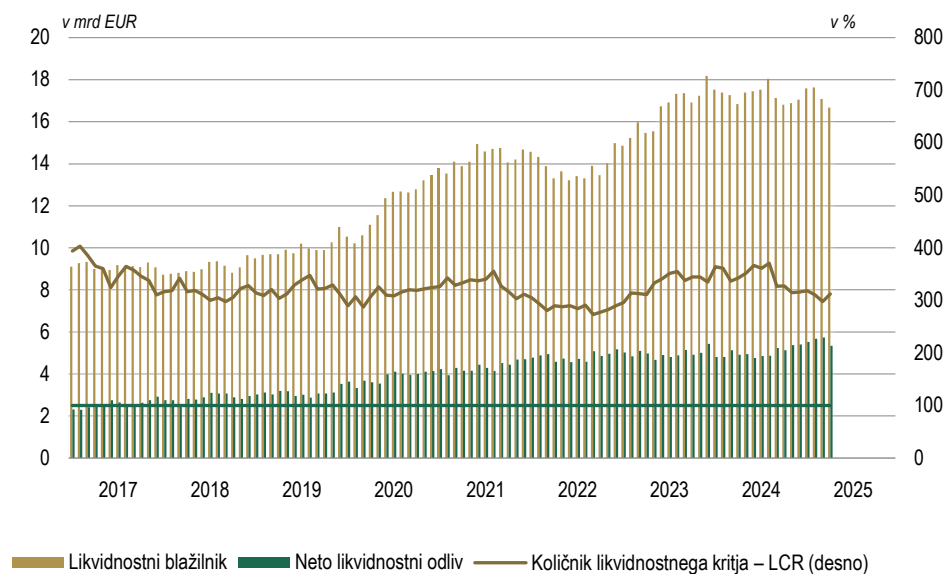


Donosnost na kapital (ROE), neto obrestna marža ter stroški oslabitev in rezervacij v bilančni vsoti



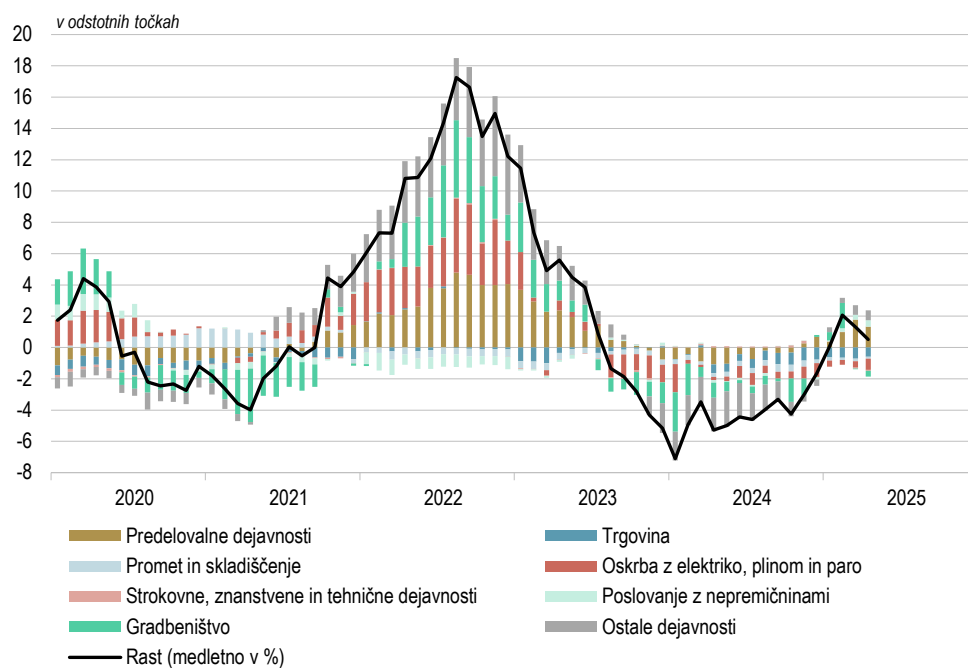
Opomba (desno): Kazalnika neto obrestna marža na obrestonosno aktivo ter neto stroški oslabitev in rezervacij na bilančno vsoto sta vedno izračunana za zadnjih 12 mesecev. Donosnost na kapital (ROE) pred obdavčitvijo je znotraj leta izračunana kumulativno do vključno zadnjega razpoložljivega podatka.
Vira: Banka Slovenije, ECB Data Portal.

Slika 11.4: **Količnik likvidnostnega kritja**



Opomba: Vodoravna črta označuje minimalno zahtevano raven LCR (100 %) v skladu z regulativo CRR.
Vir: Banka Slovenije.

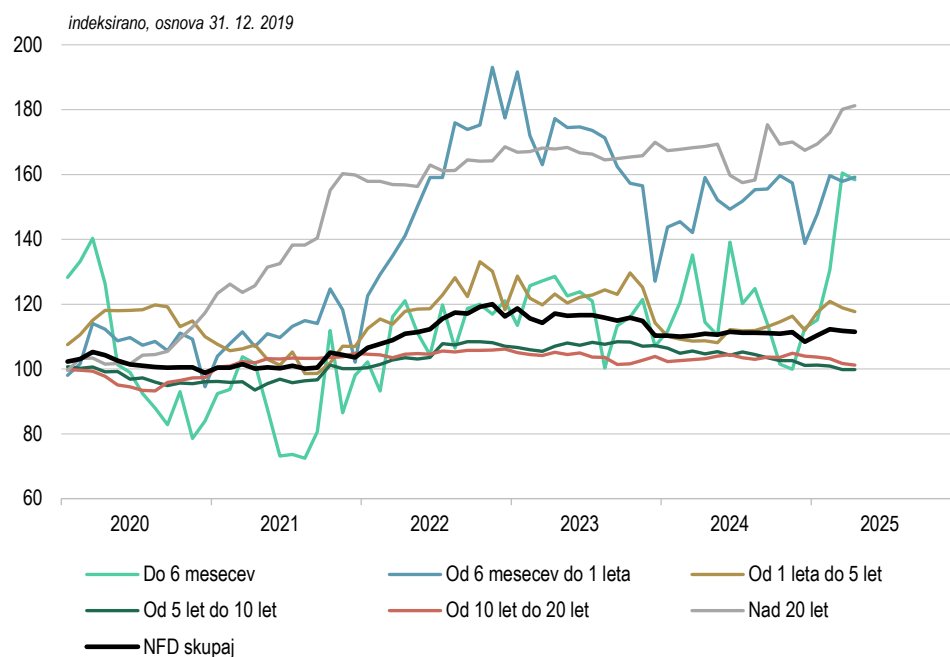
Slika 11.5: **Prispevki h kreditni rasti NFD po dejavnostih**



Opomba: Podatki so zajeti po bruto principu. Med ostale dejavnosti so zajete naslednje dejavnosti: kmetijstvo, lov, gozdarstvo in ribištvo, oskrba z vodo in ravnanje z odpadki, gostinstvo, informacijske in komunikacijske dejavnosti, finančne in zavarovalniške dejavnosti ter javne storitve.

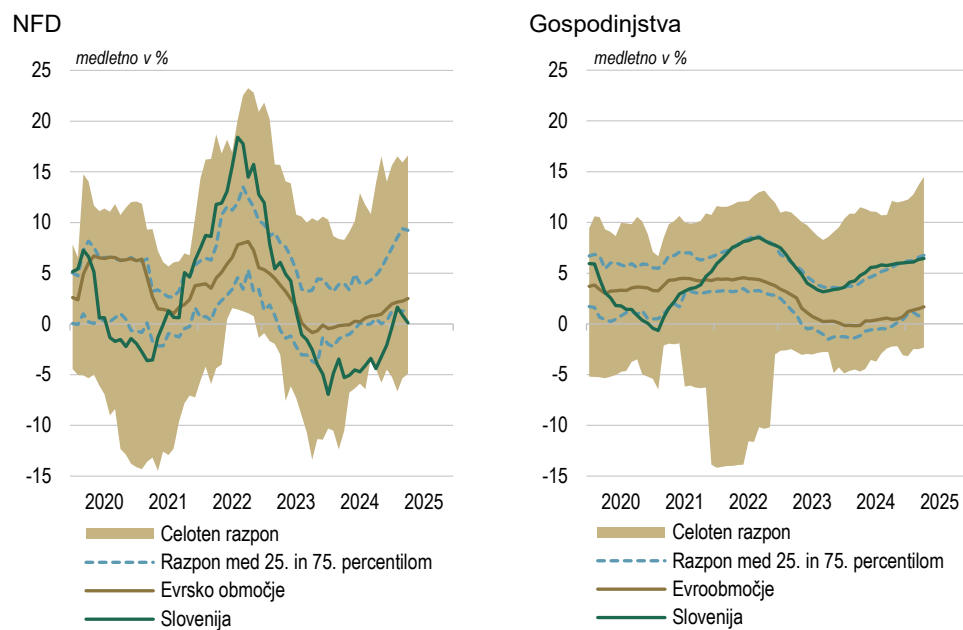
Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.6: **Rast posojil NFD po ročnostih**



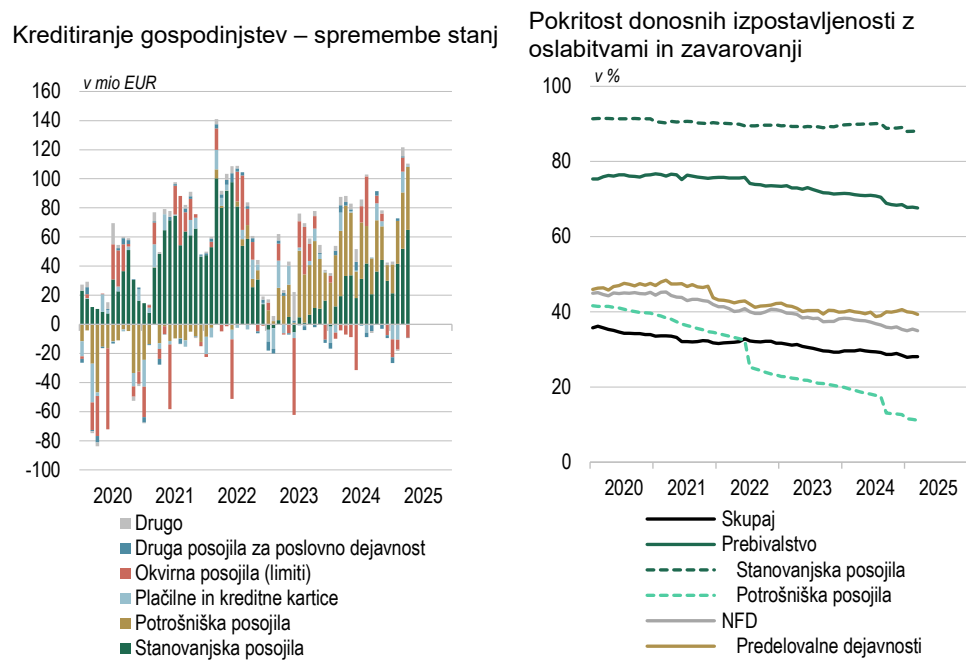
Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.7: Kreditiranje
NFD in gospodinjstev



Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.8: Kreditiranje
gospodinjstev in pokritost
donosnih izpostavljenosti



Viri: Banka Slovenije.

Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank

Tabela 11.1: Bilanca stanja bank in hranilnic po stanju na 30. 4. 2025

	Stanje	Strukt.	Stanje	Strukt.	Stanje	Strukt.	Prir. v mio EUR		Rast v %	
Stanja v mio EUR; rasti v %	dec.09	(%)	dec.24	v %	apr.25	v %	apr.25	v 2025	apr.25	medletno
Aktiva	52,009	100.0	54,236	100.0	54,896	100.0	-274.7	660.3	-0.5	4.5
Denar v blagajni, stanje na rač. pri CB in vpogl. vl. pri bankal	1,468	2.8	8,854	16.3	7,604	13.9	-609.0	-1,250.2	-7.4	-21.2
Kreditni bankam po odpl. vrednosti (vklj. s CB)	5,763	11.1	1,450	2.7	1,498	2.7	64.4	48.1	4.5	-10.5
domačim bankam	3,531	6.8	181	0.3	138	0.3	-26.5	-43.1	-16.1	-42.1
tujim bankam	2,232	4.3	1,269	2.3	1,360	2.5	90.9	91.2	7.2	-5.2
kratkoročni krediti bankam	3,020	5.8	674	1.2	754	1.4	77.7	79.5	11.5	28.6
dolgoročni krediti bankam	2,743	5.3	776	1.4	745	1.4	-13.4	-31.4	-1.8	-31.5
Kreditni nebančnemu sektorju*	34,132	65.6	28,405	52.4	29,215	53.2	112.7	810.0	0.4	7.4
od tega nefinančnim družbam	20,201	38.8	9,762	18.0	10,035	18.3	-25.5	272.9	-0.3	0.1
gospodinjstvom	8,072	15.5	13,311	24.5	13,609	24.8	99.3	297.8	0.7	6.5
od tega stanovanjski			8,473	15.6	8,652	15.8	64.9	179.7	0.8	5.3
potrošniški			3,161	5.8	3,292	6.0	43.5	131.4	1.3	11.9
državi	735	1.4	1,451	2.7	1,577	2.9	9.6	125.2	0.6	19.5
drugim. fin. org.	2,719	5.2	1,968	3.6	1,994	3.6	22.2	26.1	1.1	67.4
tujcem	2,354	4.5	1,888	3.5	1,979	3.6	7.8	90.6	0.4	6.7
Druga finan. sr. iz skupine kred. in terj. (po odpl. vredn.)	0	0.0	195	0.4	226	0.4	92.0	30.7	68.7	22.6
Vrednostni papirji (VP)/finančna sredstva (FS)**	8,907	17.1	13,112	24.2	14,091	25.7	48.3	978.8	0.3	18.4
a) FS v posesti za trgovanje	890	1.7	90	0.2	91	0.2	-17.5	1.1	-16.1	-5.7
od tega dolžniški VP	381	0.7	10	0.0	20	0.0	-17.4	10.0	-46.3	623.9
...dolžniški VP države	30	0.1	10	0.0	20	0.0	-17.4	10.0	-46.3	623.9
b) FS, obvezno merjena po PV	0	0.0	88	0.2	91	0.2	0.3	3.3	0.3	-11.8
od tega dolžniški VP	0	0.0	1	0.0	1	0.0	-0.1	0.0	-5.0	-41.3
c) FS, določena za merjenje po PV prek PI	270	0.5	0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
od tega dolžniški VP	264	0.5	0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
...dolžniški VP države	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
d) FS merjena po PV prek DVD	6,237	12.0	4,004	7.4	4,404	8.0	180.4	399.9	4.3	9.4
od tega dolžniški VP	5,627	10.8	3,766	6.9	4,162	7.6	178.9	396.2	4.5	8.8
...dolžniški VP države	3,870	7.4	2,871	5.3	3,090	5.6	135.6	218.9	4.6	9.7
e) Dolžniški VP po odplačni vrednosti	1,511	2.9	8,929	16.5	9,504	17.3	-115.0	574.5	-1.2	23.8
od tega dolžniški VP države	1,231	2.4	6,178	11.4	6,791	12.4	11.2	613.6	0.2	29.2
Naložbe v kap. odvisnih družb, obvl. družb in pridruž.	696	1.3	1,261	2.3	1,279	2.3	0.0	18.0	0.0	21.0
Ostala aktiva	1,042	2.0	958	1.8	982	1.8	16.9	24.8	1.7	13.8
Pasiva	52,009	100.0	54,236	100.0	54,896	100.0	-274.7	660.3	-0.5	4.5
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	46,927	90.2	46,995	86.6	47,825	87.1	-53.5	829.6	-0.1	4.2
a) Fin. obveznosti do CB (Evrosistema)	2,121	4.1	0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0	
b) Obveznosti do bank	15,949	30.7	1,484	2.7	1,573	2.9	2.4	88.8	0.2	-17.3
od tega do domačih bank	2,920	5.6	286	0.5	245	0.4	-25.7	-40.5	-9.5	-36.0
od tega do tujih bank	13,024	25.0	1,199	2.2	1,328	2.4	28.0	129.3	2.2	-12.6
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	23,892	45.9	41,625	76.7	41,751	76.1	-12.8	125.8	0.0	3.5
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3,850	7.4	10,910	20.1	10,775	19.6	-104.1	-135.5	-1.0	2.7
gospodinjstev	14,049	27.0	27,309	50.4	27,533	50.2	140.3	223.9	0.5	4.2
države	4,008	7.7	769	1.4	731	1.3	-59.9	-37.3	-7.6	-7.1
drugih finančnih organizacij	1,130	2.2	824	1.5	847	1.5	16.9	22.7	2.0	12.2
tujcev	537	1.0	1,235	2.3	1,285	2.3	-7.7	49.9	-0.6	-1.4
d) Dolžniški vrednostni papirji	3,442	6.6	3,504	6.5	4,025	7.3	20.1	520.8	0.5	22.4
e) Ostale finančne obvl., merjene po odplačni vrednosti****	1,523	2.9	381	0.7	476	0.9	-63.1	94.2	-11.7	19.8
Rezervacije	175	0.3	204	0.4	196	0.4	1.9	-7.9	1.0	6.5
Kapital	4,310	8.3	6,681	12.3	6,588	12.0	-151.7	-92.7	-2.3	7.3
Ostala pasiva	597	1.1	356	0.7	288	0.5	-71.5	-68.7	-19.9	0.3
Bilanca vsota	52,009	100.0	54,236	100.0	54,896	100.0	-274.7	660.3	-0.5	4.5

Opombe: * Krediti nebančnemu sektorju brez namena za trgovanje so opredeljeni na podlagi Metodologije za izdelavo rekapitulacije izkaza finančnega položaja ter zajemajo kredite in druga finančna sredstva, določena po odplačni vrednosti (iz A. VI), po pošteni vrednosti (PV) prek PI (iz A.III) in po PV prek DVD (iz A.IV).

** Finančna sredstva/vrednostni papirji v aktivih zajemajo celotna finančna sredstva iz A.II., vključno s krediti, namenjenimi trgovanju; iz ostalih skupin finančnih sredstev (A.III., A.IV. in A.V.) so zajeti lastniški in dolžniški vrednostni papirji, brez kreditov.

*** K skupnim finančnim obveznostim, merjenim po odplačni vrednosti, so v letu 2008 zajete tudi obveznosti bank do centralne banke.

**** Do 31. 12. 2017 vključuje podrejene obveznosti, z metodologijo MSRP9 je postavka podrejene obveznosti ukinjena; te obveznosti so vključene med obveznosti do bank. 19 Vir: Banka Slovenije.

¹⁹ Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski, zmanjšani za popravke vrednosti) in ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 11.2: **Izkaz poslovnega izida 2009, 2023, 2024 in 2025**

	2009	Strukt.	2023	Strukt.	2024	Strukt.	2024	Strukt.	2025	Strukt.	Medl. rast.
											jan.- apr. 25/ jan.- apr. 24
v mio EUR; rasti v %		v %		v %		v %	jan.-apr.	v %	jan.-apr.	v %	
Prihodki od obresti	2,114.7		1,832.3		2,122.8		720.8		625.4		-13.2
Odhodki od obresti	1,175.1		390.2		556.6		185.3		156.7		-15.4
Čiste obresti	939.6	65.2	1,442.1	72.9	1,566.2	68.5	535.5	74.3	468.7	69.8	-12.5
Neobrestni prihodki	500.5	34.8	535.4	27.1	720.0	31.5	185.5	25.7	202.6	30.2	9.2
od tega neto opravnine	342.7	23.8	387.0	19.6	419.4	18.3	136.2	18.9	145.2	21.6	6.6
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez., namenjenih trgovanju	41.5	2.9	9.5	0.5	24.2	1.1	7.2	1.0	2.3	0.3	-67
Bruto dohodek	1,440.2	100.0	1,977.5	100.0	2,286.1	100.0	721.0	100.0	671.3	100.0	-6.9
Operativni stroški	-777.0	-54.0	-830.2	-42.0	-1,015.7	-44.4	-347.9	-48.3	-354.2	-52.8	1.8
Neto dohodek	663.2	46.0	1,147.4	58.0	1,270.5	55.6	373.1	51.7	317.1	47.2	-15.0
Neto oslabitve in rezervacije	-501.0	-34.8	-10.2	-0.5	-70.5	-3.1	-15.1	-2.1	-25.6	-3.8	69.6
Dobiček pred obdavčitvijo	162.1	11.3	1,137.2	57.5	1,199.9	52.5	358.0	49.7	291.5	43.4	-18.6
Davki	-39.1		-38.9		-124.9		-47.7		-34.3		-28.1
Dobiček po obdavčitvi	123.0		1,098.3		1,075.0		310.2		257.2		-17.1

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 11.3: **Nekateri kazalniki poslovanja**

	2024							2025		apr.2024
										(za zadnjih
v %	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	jan.-apr.	jan.-apr.	12 mesecev)
Profitabilnost										
Marža finančnega posredništva*	3.01	3.13	3.16	2.58	2.68	3.86	4.28	4.19	3.76	4.16
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	1.39	1.48	1.10	1.20	1.11	2.22	2.25	2.07	1.62	2.43
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	11.07	12.16	9.57	11.33	10.82	20.64	18.92	18.71	13.81	21.78
Neto obrestna marža na obrest. aktiv o	1.84	1.79	1.57	1.41	1.61	2.95	3.09	3.26	2.77	3.14
Neto neobrestni prih./oper. stroški	71.93	80.84	100.35	80.95	74.89	64.50	70.88	53.31	57.19	68.90
Stroški poslovanja										
Stroški dela/povp. aktiv a	1.02	1.00	0.90	0.85	0.84	0.87	0.94	0.92	0.91	0.89
Drugi stroški/povp. aktiv a	0.73	0.77	0.77	0.69	0.71	0.75	0.96	1.06	1.04	0.80
Kakovost aktive										
Popravki in prilagoditev v vrednosti za kreditne izgube kreditov bančnemu in nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje v bruto aktiv i	2.64	1.53	1.59	1.14	1.03	0.98	1.09	1.02	1.11	/

* Bruto dohodek/povprečna aktiv a

Vir: Banka Slovenije.

Obrestne mere bank

Tabela 11.4: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evrskem območju za nove posle, sklenjene z variabilno obrestno mero

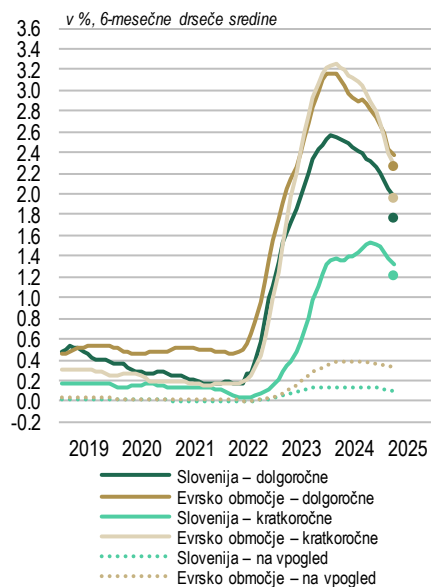
v %	Obrestna mera	Gospodinjstvom				Posojila				Vloge gospodinjstev			
		Stanovanjska		Potrošniška		Podjetjem		do 1 leta		nad 1 letom			
		EO	SLO	EO	SLO	do 1 mio EUR	nad 1 mio EUR	EO	SLO	EO	SLO	EO	SLO
dec.17	0.0	1.7	2.0	4.5	4.4	2.1	2.4	1.3	2.0	0.3	0.1	0.5	0.5
dec.18	0.0	1.6	1.9	4.9	4.7	1.9	2.2	1.3	1.8	0.3	0.2	0.5	0.6
dec.19	0.0	1.5	1.8	5.4	4.6	1.9	2.2	1.3	1.5	0.2	0.2	0.5	0.4
dec.20	0.0	1.4	1.8	5.0	4.5	1.8	2.3	1.3	1.8	0.2	0.1	0.5	0.3
dec.21	0.0	1.3	1.6	5.1	4.7	1.7	1.9	1.1	1.4	0.2	0.1	0.5	0.2
dec.22	2.5	3.1	3.8	6.7	6.7	3.7	4.0	3.4	3.7	1.4	0.2	1.9	1.4
jan.23	2.5	3.5	4.4	7.4	6.8	4.0	4.4	3.5	4.2	1.5	0.2	2.0	1.4
feb.23	3.0	3.7	4.6	7.5	6.7	4.3	4.4	3.7	3.9	1.9	0.4	2.2	1.5
mar.23	3.5	3.9	4.7	7.8	5.2	4.6	4.3	4.1	4.4	2.1	0.6	2.2	1.9
apr.23	3.5	4.1	4.8	8.3	6.7	4.8	4.5	4.3	4.8	2.3	0.4	2.3	1.9
maj.23	3.8	4.2	5.2	8.4	6.3	5.0	4.8	4.5	5.3	2.5	0.5	2.4	2.0
jun.23	4.0	4.4	5.1	7.0	6.6	5.2	5.0	4.8	5.0	2.7	0.7	2.6	2.2
jul.23	4.0	4.6	5.5	8.4	7.1	5.4	5.2	4.9	5.0	2.8	0.9	2.8	2.3
avg.23	4.3	4.7	5.7	8.7	6.7	5.4	5.0	5.0	4.8	3.1	1.1	3.0	2.3
sep.23	4.5	4.7	5.4	8.5	6.5	5.5	5.3	5.0	5.2	3.1	1.3	3.0	2.6
okt.23	4.5	4.8	5.5	8.3	6.9	5.6	5.6	5.2	5.7	3.3	1.5	3.2	2.6
nov.23	4.5	4.9	5.7	7.3	6.8	5.6	5.5	5.1	5.3	3.3	1.3	3.3	2.6
dec.23	4.5	4.9	5.8	7.6	6.7	5.5	5.4	5.2	5.5	3.3	1.3	3.3	2.5
jan.24	4.5	4.9	5.3	8.0	6.9	5.4	5.4	5.1	5.2	3.2	1.4	3.1	2.5
feb.24	4.5	4.8	5.2	7.7	6.3	5.5	5.5	5.1	5.8	3.2	1.4	3.0	2.5
mar.24	4.5	4.8	5.3	8.1	7.0	5.4	5.2	5.2	5.3	3.2	1.4	3.0	2.5
apr.24	4.5	4.8	5.8	8.1	6.6	5.3	5.2	5.2	5.7	3.1	1.3	2.9	2.5
maj.24	4.5	4.8	5.7	7.6	6.3	5.4	5.0	5.0	5.6	3.1	1.4	2.9	2.5
jun.24	4.2	4.8	5.4	7.4	6.1	5.3	4.8	5.0	5.5	3.0	1.5	2.9	2.4
jul.24	4.2	4.8	5.4	7.6	6.4	5.2	5.0	5.1	4.8	3.0	1.5	2.8	2.3
avg.24	4.2	4.7	5.1	7.9	6.4	5.2	5.0	5.0	4.9	3.0	1.6	2.8	2.3
sep.24	3.6	4.6	4.9	7.6	6.6	5.0	4.8	4.7	5.3	3.0	1.6	3.1	2.3
okt.24	3.4	4.4	5.2	7.2	6.0	4.8	4.8	4.6	4.9	2.7	1.6	2.6	2.2
nov.24	3.4	4.3	5.0	6.5	5.7	4.7	4.4	4.4	4.4	2.6	1.5	2.5	2.2
dec.24	3.2	4.2	5.0	6.8	5.4	4.6	4.3	4.2	4.3	2.5	1.4	2.5	2.1
jan.25	3.2	4.1	4.1	7.2	5.8	4.4	4.1	4.1	4.1	2.3	1.4	2.4	2.0
feb.25	2.9	4.0	4.3	6.8	6.1	4.3	4.3	3.9	4.7	2.2	1.2	2.3	1.9
mar.25	2.7	3.9	4.0	7.0	6.0	4.1	3.9	3.7	4.0	2.1	1.3	2.2	1.8
apr.25	2.4	3.8	3.8	6.9	5.2	3.9	3.9	3.5	4.6	2.0	1.2	2.3	1.8

Opomba: Vloge gospodinjstev so razčlenjene po ročnosti, ne glede na način obrestovanja (skupaj so združene fiksne in variabilne obrestne mere).

Vira: Banka Slovenije, ECB.

Slika 11.9: **Povprečne obrestne mere za nove vloge**

Povprečne obrestne mere za nove vloge gospodinjstev



Opomba: Pike predstavljajo dejanski zadnji podatek.
Vira: Banka Slovenije, ECB SDW.

Povprečne obrestne mere za nove vloge NFD

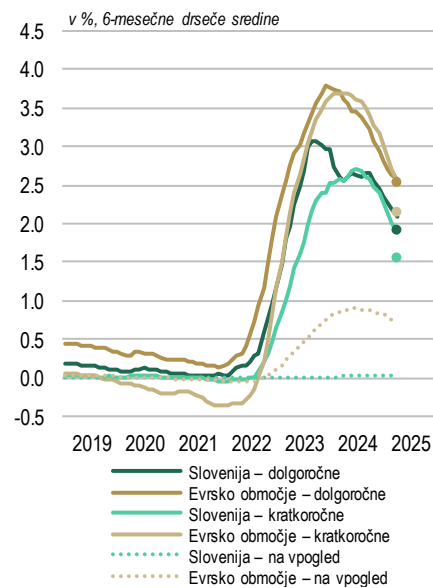


Tabela 11.5:
**Primerjava slovenskih
obrestnih mer z
obrestnimi merami v
evrskem območju za
nove posle, sklenjene
s fiksno obrestno
mero**

v %	Posojila							
	Gospodinjstvom				Podjetjem			
	Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR	
	EO	SLO	EO	SLO	EO	SLO	EO	SLO
dec.17	1.9	2.9	5.4	6.1	2.0	3.4	1.5	1.8
dec.18	1.9	2.9	5.5	6.2	2.0	3.3	1.6	1.5
dec.19	1.4	2.7	5.3	6.2	1.7	3.5	1.4	1.1
dec.20	1.3	2.2	5.1	6.0	1.7	3.3	1.3	1.7
dec.21	1.3	1.7	5.1	6.0	1.6	2.2	1.2	1.2
dec.22	2.8	3.6	6.5	6.7	3.8	4.7	3.3	3.5
jan.23	3.0	3.8	7.0	6.8	4.0	5.9	3.4	-
feb.23	3.1	4.0	7.1	6.8	4.3	5.7	3.6	4.0
mar.23	3.3	4.0	7.2	6.7	4.4	5.6	3.9	4.6
apr.23	3.4	4.0	7.4	6.7	4.5	5.7	3.7	4.4
maj.23	3.5	4.0	7.6	6.7	4.6	5.5	4.0	4.9
jun.23	3.6	4.0	7.5	6.7	4.8	6.0	4.1	5.3
jul.23	3.6	4.0	7.7	6.8	4.9	6.2	4.3	3.8
avg.23	3.7	4.0	7.8	6.7	5.1	5.9	4.0	4.7
sep.23	3.7	4.0	7.8	6.7	5.1	5.8	4.2	2.3
okt.23	3.8	3.9	7.9	6.8	5.2	6.1	4.5	4.2
nov.23	3.9	3.9	7.9	6.7	5.3	5.9	4.4	4.1
dec.23	3.8	3.9	7.7	6.8	5.1	6.0	4.4	5.0
jan.24	3.7	3.9	8.0	6.7	5.1	6.3	4.2	0.6
feb.24	3.6	3.8	7.9	6.7	5.1	6.1	4.0	1.4
mar.24	3.6	3.8	7.8	6.6	5.0	6.2	4.2	3.8
apr.24	3.6	3.7	7.9	6.5	5.1	5.7	4.2	3.5
maj.24	3.6	3.6	8.0	6.5	5.2	6.0	4.2	5.2
jun.24	3.5	3.6	7.7	6.6	5.1	5.7	4.1	4.2
jul.24	3.5	3.6	7.8	6.6	4.9	5.6	4.1	2.6
avg.24	3.5	3.5	7.8	6.6	4.9	5.9	4.1	3.3
sep.24	3.4	3.4	7.8	6.6	4.9	5.4	3.9	3.6
okt.24	3.4	3.3	7.7	6.5	4.8	5.1	3.9	3.7
nov.24	3.3	3.2	7.7	6.4	4.7	5.3	3.7	4.9
dec.24	3.2	3.1	7.5	6.4	4.5	5.0	3.6	3.6
jan.25	3.0	3.1	7.7	6.3	4.4	5.0	3.7	3.7
feb.25	3.2	3.0	7.7	6.0	4.3	5.2	3.6	3.2
mar.25	3.2	3.0	7.6	6.0	4.3	4.9	3.7	6.5
apr.25	3.2	2.9	7.6	6.0	4.3	5.1	3.7	4.7

Vira: Banka Slovenije, ECB.

Kakovost kreditnega portfelja bank

Tabela 11.6: Nedonosne izpostavljenosti po skupinah komitentov

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)							
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
	apr.25	apr.25	dec.23	dec.24	mar.25	apr.25	dec.23	dec.24	mar.25	apr.25
Nefinančne družbe	17,548	28.6	295	306	342	343	1.8	1.8	2.0	2.0
velike	8,946	14.6	88	76	92	92	1.0	0.8	1.0	1.0
mikro, srednje, majhne	8,561	14.0	207	230	250	251	2.5	2.7	2.9	2.9
Druge finančne organizacije	2,370	3.9	2	1	1	1	0.2	0.1	0.1	0.1
Gospodinjstva	15,330	25.0	236	250	254	254	1.7	1.7	1.7	1.7
obrtniki	790	1.3	28	33	33	34	3.7	4.2	4.2	4.3
prebivalstvo	14,540	23.7	207	218	221	220	1.6	1.5	1.5	1.5
potrošniška posojila	3,421	5.6	89	102	105	105	3.1	3.1	3.1	3.1
stanovanjska posojila	8,623	14.1	90	82	80	79	1.1	1.0	0.9	0.9
druga posojila	2,496	4.1	27	32	35	35	1.2	1.3	1.4	1.4
Tujci	13,760	22.5	53	36	33	32	0.5	0.3	0.2	0.2
Država	4,971	8.1	0	1	0	1	0.0	0.0	0.0	0.0
Skupaj	61,249	100.0	585	594	631	632	1.0	1.0	1.0	1.0

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 11.7: Nedonosne izpostavljenosti do nefinančnih družb po dejavnostih

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)				Delež NPE			
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
	apr.25	apr.25	dec.23	dec.24	mar.25	apr.25	dec.23	dec.24	mar.25	apr.25
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	122	0.7	3	3	3	3	2.0	2.3	2.4	2.5
Predelovalne dejavnosti	5,192	29.6	109	121	137	132	2.2	2.4	2.7	2.5
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1,621	9.2	1	3	8	8	0.1	0.2	0.5	0.5
Gradbeništvo	1,737	9.9	17	26	27	27	1.2	1.5	1.6	1.6
Trgovina	3,000	17.1	54	55	56	57	1.8	1.9	1.9	1.9
Promet in skladiščenje	1,363	7.8	21	19	16	17	1.4	1.2	1.2	1.3
Gostinstvo	538	3.1	32	22	22	22	6.6	4.0	4.1	4.1
Informacije in komunikacije	743	4.2	3	4	4	3	0.5	0.5	0.5	0.5
Finančno posredništvo	125	0.7	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0
Poslovanje z nepremičninami	1,222	7.0	11	11	10	10	1.0	0.9	0.8	0.8
Strokovne in druge poslovne dej.	1,583	9.0	36	38	55	59	2.5	2.6	3.5	3.7
Izobraževanje, zdravstvo, javna upr.	137	0.8	1	1	1	1	0.8	0.7	0.7	0.6
Rekreacija, kultura in dr. dej.	165	0.9	6	4	3	3	3.6	2.2	2.0	2.0
Skupaj	17,548	100.0	295	306	342	343	1.8	1.8	2.0	2.0

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 11.8: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po skupinah komitentov

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25
Kmetijstvo, gozd., rib., rud.	87.2	87.8	85.8	10.8	9.9	11.7	2.0	2.3	2.5	15	12	14
Predelovalne dejavnosti	88.9	82.6	82.9	8.9	15.0	14.5	2.2	2.4	2.5	439	765	754
Elekt., plin in voda, sanir.okol.	96.8	92.9	93.1	3.2	6.9	6.4	0.1	0.2	0.5	52	119	104
Gradbeništvo	91.6	93.4	93.9	7.2	5.0	4.6	1.2	1.5	1.6	103	85	80
Trgovina	88.3	91.5	92.7	9.9	6.7	5.4	1.8	1.9	1.9	297	197	161
Promet in skladiščenje	93.6	94.1	94.6	5.1	4.7	4.1	1.4	1.2	1.3	78	70	56
Gostinstvo	67.8	75.5	75.8	25.6	20.7	20.1	6.6	3.8	4.1	124	111	107
Informacije in komunikacije	95.1	96.6	97.2	4.4	2.9	2.3	0.5	0.5	0.5	28	21	17
Finančno posredništvo	99.0	98.9	98.4	0.9	1.1	1.5	0.0	0.0	0.0	1	1	2
Poslovanje z nepremičninami	92.6	94.0	94.1	6.4	5.1	5.1	1.0	0.9	0.8	73	63	62
Strokovne in druge posl. dej.	88.9	89.6	89.8	8.6	7.8	6.5	2.5	2.6	3.7	123	116	102
Izobraževanje, zdr., jav. upr.	78.0	82.5	83.4	21.2	16.8	16.0	0.8	0.7	0.6	31	24	22
Rekreacija, kult. in dr. dejavn.	77.7	73.9	70.7	18.6	23.9	27.3	3.6	2.2	2.0	32	40	45
Skupaj	89.9	89.0	89.3	8.3	9.3	8.7	1.8	1.7	2.0	1,397	1,623	1,527

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 11.9: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po dejavnosti nefinančnih družb

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25
Kmetijstvo, gozd., rib., rud.	87.2	87.8	85.8	10.8	9.9	11.7	2.0	2.3	2.5	15	12	14
Predelovalne dejavnosti	88.9	82.6	82.9	8.9	15.0	14.5	2.2	2.4	2.5	439	765	754
Elekt., plin in voda, sanir.okol.	96.8	92.9	93.1	3.2	6.9	6.4	0.1	0.2	0.5	52	119	104
Gradbeništvo	91.6	93.4	93.9	7.2	5.0	4.6	1.2	1.5	1.6	103	85	80
Trgovina	88.3	91.5	92.7	9.9	6.7	5.4	1.8	1.9	1.9	297	197	161
Promet in skladiščenje	93.6	94.1	94.6	5.1	4.7	4.1	1.4	1.2	1.3	78	70	56
Gostinstvo	67.8	75.5	75.8	25.6	20.7	20.1	6.6	3.8	4.1	124	111	107
Informacije in komunikacije	95.1	96.6	97.2	4.4	2.9	2.3	0.5	0.5	0.5	28	21	17
Finančno posredništvo	99.0	98.9	98.4	0.9	1.1	1.5	0.0	0.0	0.0	1	1	2
Poslovanje z nepremičninami	92.6	94.0	94.1	6.4	5.1	5.1	1.0	0.9	0.8	73	63	62
Strokovne in druge posl. dej.	88.9	89.6	89.8	8.6	7.8	6.5	2.5	2.6	3.7	123	116	102
Izobraževanje, zdr., jav. upr.	78.0	82.5	83.4	21.2	16.8	16.0	0.8	0.7	0.6	31	24	22
Rekreacija, kult. in dr. dejavn.	77.7	73.9	70.7	18.6	23.9	27.3	3.6	2.2	2.0	32	40	45
Skupaj	89.9	89.0	89.3	8.3	9.3	8.7	1.8	1.7	2.0	1,397	1,623	1,527

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 11.10: Pokritost NPE in skupin kreditnega tveganja z oslabitvami in rezervacijami, po skupinah komitentov

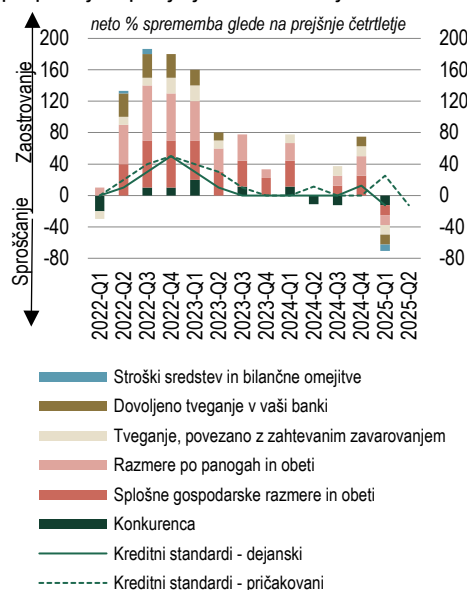
	Skupine kreditnega tveganja									NPE		
	S1			S2			S3					
	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25	dec.23	dec.24	apr.25
Nefinančne družbe	0.3	0.3	0.3	2.8	4.0	4.6	60.0	60.1	56.6	59.9	60.0	56.6
DFO	0.2	0.2	0.2	2.3	1.4	1.5	97.2	93.6	96.4	97.2	93.6	96.4
Gospodinjstva	0.3	0.3	0.3	5.3	6.1	6.3	63.1	66.3	67.9	63.0	66.5	67.9
obrniki	0.7	0.7	0.7	4.4	4.2	4.4	60.0	61.9	62.8	59.9	63.8	62.8
prebivalstvo	0.2	0.3	0.3	5.5	6.3	6.5	63.5	67.0	68.7	63.5	67.0	68.7
potrošniška posojila	0.4	0.5	0.5	7.3	8.5	8.6	69.5	74.1	76.8	69.5	74.0	76.9
stanovajska posojila	0.2	0.2	0.2	5.1	5.6	5.9	57.7	59.1	58.2	57.7	59.1	58.1
druga posojila	0.3	0.3	0.2	3.9	4.1	3.9	62.7	65.0	68.2	62.6	64.7	68.4
Tujci	0.2	0.1	0.1	6.5	5.8	5.9	18.3	27.3	30.7	18.4	27.3	30.7
Država	0.1	0.1	0.1	1.8	6.1	5.0	80.4	74.5	38.5	80.4	74.5	38.5
Banke in hranilnice	0.1	0.1	0.1	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Centralna banka	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Drugo	0.2	0.1	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Skupaj	0.2	0.2	0.2	4.1	5.0	5.4	57.6	60.9	59.9	57.6	60.9	59.9

Vir: Banka Slovenije.

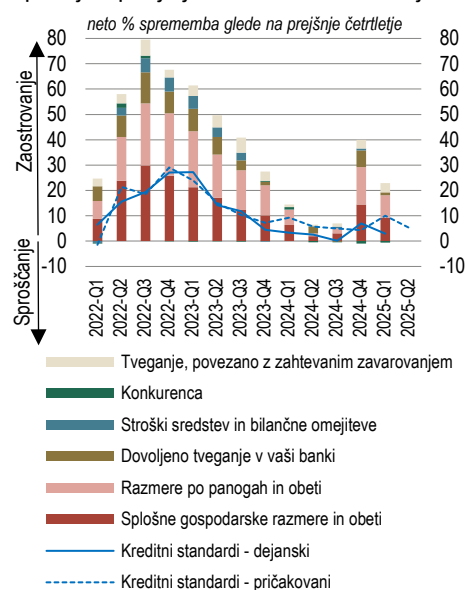
Anketa o bančnih posojilih (Bank Lending Survey), 1. četrletje 2025

Slika 11.10: **Spremembe kreditnih standardov, ki se uporabljajo za odobritev posojil ali kreditnih linij podjetjem, in dejavniki, ki k temu prispevajo**

Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri posojilih podjetjem v Sloveniji



Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri posojilih podjetjem v evrskem območju

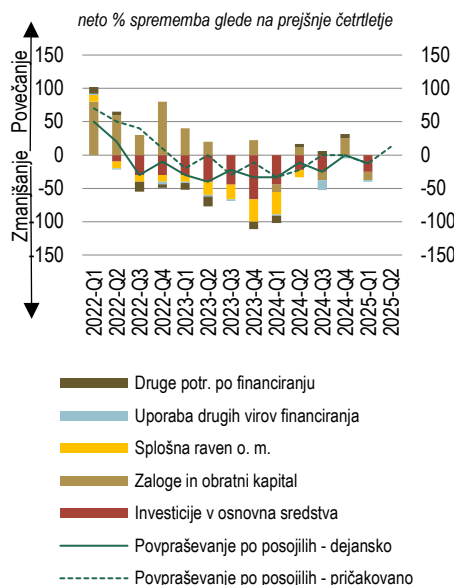


Opomba: »Dejanske« vrednosti so spremembe, ki so nastale, »pričakovane« vrednosti pa so spremembe, ki so jih banke predvidevale. Enako je povsod v nadaljevanju te primerjave. Neto odstotki so opredeljeni kot razlika med vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile s »precej zaostriili« in »nekoliko zaostriili«, in vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile z »nekoliko ublažili« in »precej ublažili«. Enako je povsod v nadaljevanju, kjer so prikazani standardi. Na slikah evrskega območja (desne slike) gre za tehtane neto odstotne spremembe. Povprečja nekaterih kategorij na slikah so tako za Slovenijo kot evrsko območje izračunana kot navadna povprečja: »Stroški sredstev in bilančne omejitve« so netehtano povprečje »kapitala bank in stroškov, povezanih s kapitalnim položajem bank«, »dostopa do tržnega financiranja« in »likvidnostnega položaja«; »Konkurenca« je netehtano povprečje »konkurence drugih bank«, »konkurence nebank« in »konkurence tržnega financiranja«.

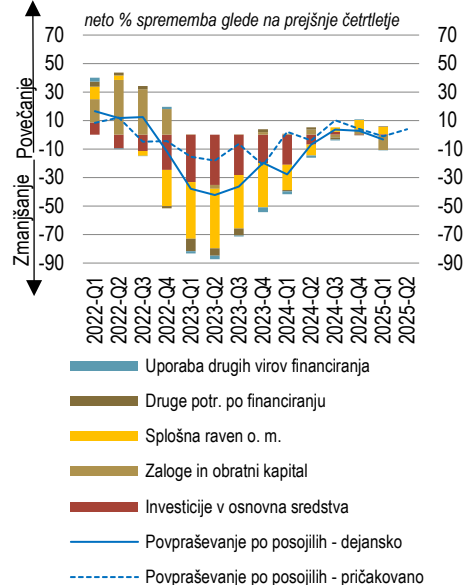
Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.11: Spremembe povpraševanja posojil podjetij in dejavniki, ki k temu prispevajo

Spremembe povpraševanja in dejavniki pri posojilih podjetjem v Sloveniji



Spremembe povpraševanja in dejavniki pri posojilih podjetjem v evrskem območju

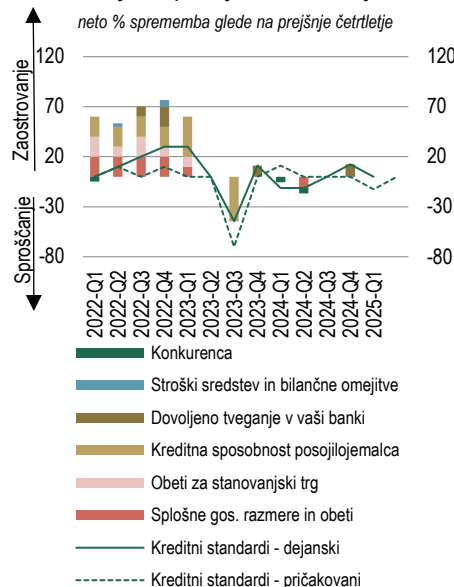


Opomba: Neto odstotki pri vprašanjih o povpraševanju po posojilih so opredeljeni kot razlika med vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile s »precej povečalo« in »nekoliko povečalo«, in vsoto odstotkov bank, ki so odgovorile z »nekoliko zmanjšalo« in »precej zmanjšalo«. Enako je povsod v nadaljevanju. »Druge potrebe po financiranju« so netehtano povprečje »združitev/prevzemov in prestrukturiranja podjetij« ter »refinanciranja/prestrukturiranja dolga in ponovnih pogajanj«; in »Uporaba alternativnega financiranja« je netehtano povprečje »notranjega financiranja«, »posojil drugih bank«, »posojil nebank«, »izdaje/odkupa dolžniških vrednostnih papirjev« in »izdaje/odkupa lastniškega kapitala«.

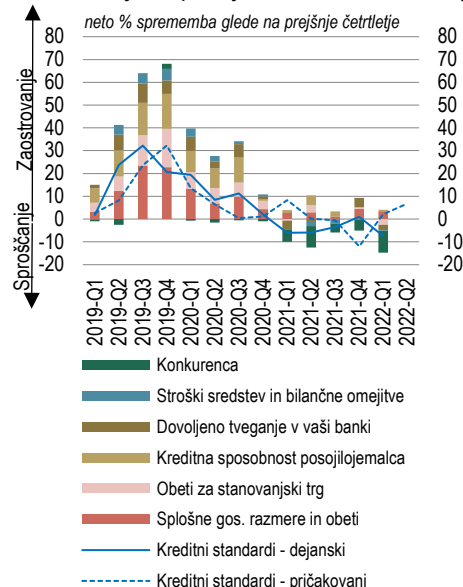
Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.12: Spremembe kreditnih standardov pri stanovanjskih posojilih in dejavniki, ki k temu prispevajo

Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri stanovanjskih posojilih v Sloveniji



Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri stanovanjskih posojilih v evrskem območju

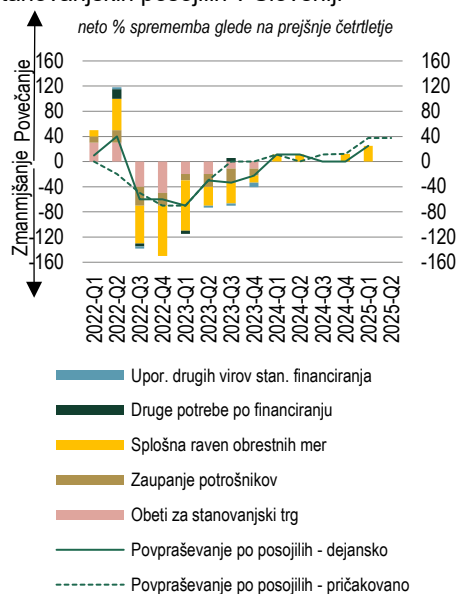


Opomba: »Stroški sredstev in bilančne omejitve« so netehtano povprečje »kapitala bank in stroškov, povezanih s kapitalnim položajem bank«, »dostopa do tržnega financiranja« in »likvidnostnega položaja«; »Konkurenca« je netehtano povprečje »konkurence drugih bank« in »konkurence nebančnih bank«.

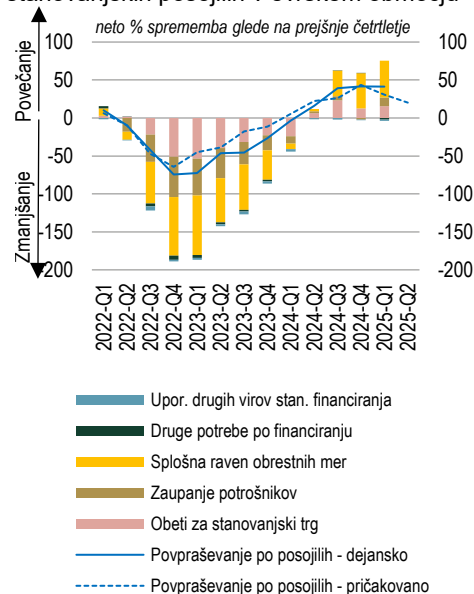
Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.13: **Spremembe povpraševanja po stanovanjskih posojilih in dejavniki, ki k temu prispevajo**

Spremembe povpraševanja in dejavniki pri stanovanjskih posojilih v Sloveniji



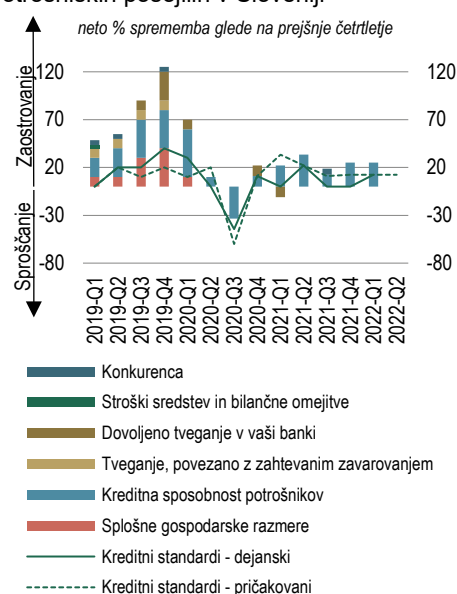
Spremembe povpraševanja in dejavniki pri stanovanjskih posojilih v evrskem območju



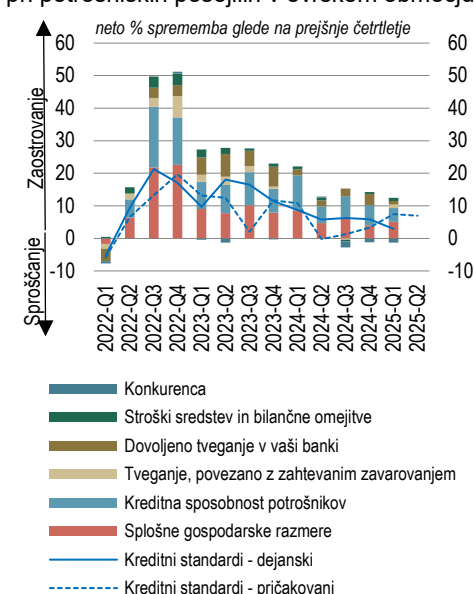
Opomba: »Druge potrebe po financiranju« so netehtano povprečje »refinanciranja/prestrukturiranja dolga in ponovnih pogajanj« ter zakonske in davčne ureditve stanovanjskega trga. »Uporaba alternativnega financiranja« je netehtano povprečje »lastnega financiranja nakupa stanovanja iz prihrankov/pologom (lastna sredstva gospodinjstev)«, »posojil drugih bank« in »drugih virov zunanjega financiranja«. Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.14: **Spremembe kreditnih standardov pri potrošniških posojilih in dejavniki sprememb**

Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri potrošniških posojilih v Sloveniji



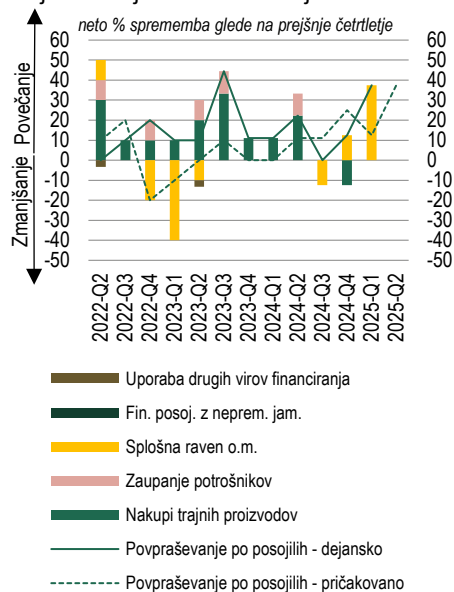
Spremembe kreditnih standardov in dejavniki pri potrošniških posojilih v evrskem območju



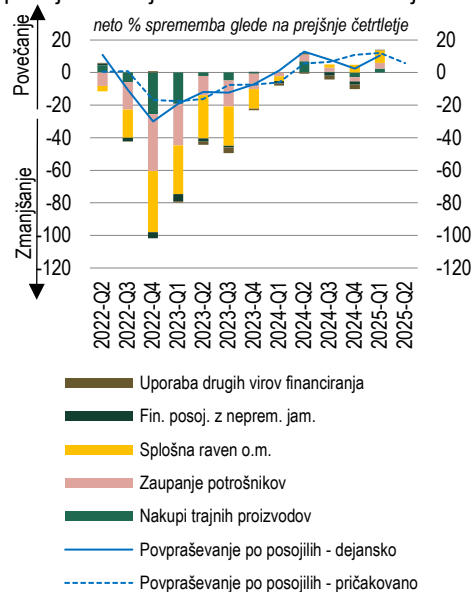
Opomba: »Stroški sredstev in bilančne omejitve« so netehtano povprečje »kapitala bank in stroškov, povezanih s kapitalnim položajem bank«, »dostopa do tržnega financiranja« in »likvidnostnega položaja«; »Konkurenca« je netehtano povprečje »konkurence drugih bank« in »konkurence nebančnih bank«. Podrobni poddejavniki pod »Stroški sredstev in omejitve bilance stanja« so bili uvedeni aprila 2024. Vir: Banka Slovenije.

Slika 11.15: Spremembe povpraševanja po potrošniških posojilih in dejavniki sprememb

Spremembe povpraševanja po potrošniških posojilih in dejavniki v Sloveniji



Spremembe povpraševanja po potrošniških posojilih in dejavniki v evrskem območju



Opomba: »Uporaba alternativnega financiranja« je netehtano povprečje »lastnega financiranja iz prihrankov«, »posojil drugih bank« in »drugih virov zunanjega financiranja«. »Izdatki za potrošnje financirani s posojili z nepremičninskim jamstvom pomenijo »izdatke za potrošnje, financirane s posojili z jamstvom za nepremičnine«.

Vir: Banka Slovenije.